

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

JUL-
FÖRBEREDELSE

I detta nummer
artiklar av
*Anna Lenah Elgström,
Marika Stjernstedt,
Poul Bjerre, Hasse Z.
m.fl.*

JAEGER
HOV-
FOTO

K R Ö N I K A

om ett besök hos Selma Lagerlöf.

VAR SVENSKA LITTERATURS grand old lady gör för närvarande ett gästbesök i Stockholm. Selma Lagerlöf känner ju rätt väl till huvudstaden sedan de fyra år hon gick här på folkskoleseminariet men att hon inte skulle vilja slå sig ner i Stockholm på allvar kunde man vara ganska övertygad om också ifall man inte hört det bekräftat av hennes egen mun. Vad stort sker, det sker tyst, betygade redan Geijer men hur kan det skapas något stort vid bullret av bilhorn och pinglet av telefon-signaler. Och vart toge författarfriden vägen när uppmärksamheten oupphörligt förstördes av visiter än av bröder och systrar på Parnassen, än av rådfrågande noviser i Apollo, för att inte glömma intervjuarna, dessa påpassliga vagnsmörjare på ryktbarhetens triumf-char. Selma Lagerlöf bär ändå på den berömmelsens tyngd som en person med hennes världsrykte får vidkännas, då hon blir en all-syster dit man förtroendefullt vänder sig, säker på att få det klokaste rådet just av henne. Hon är ju översatt på 28 språk, en verkligt imponerande siffra som visar hur man läser Selma Lagerlöf världen runt även på de mest fjärran tungomål. Grönländaren studerar vid norrskenets flammande ljus hennes Kristuslegender på sitt eget tungomål och Färobön i Thorshavn lyss till Nils Holgersons reseäventyr vid ackompanjemanget av Atlanterstormens dån. Hon är tolkad på hebreiska och på japanska men ännu har hennes sångmö inte lyckats kliva över det himmelska rikets kinesiska mur. Den tiden är väl inte fjärran ändå ty genom filmen sprides hennes namn till alla vrår av världen. Som ett eko komma röster åter, bönfällande, vädjande, öppnande sitt hjärta. Men någon ny Ellen Key är hon långtifrån, om också varje dags post för med sig förfrågningar från utlandet, ibland av rätt svårlöst art. Bara ett exempel: en änka skriver till Selma Lagerlöf och ber henne säga sin mening. Strax innan mannen dog

hade han låtit en konstnär måla sitt porträtt. Det hann inte bli färdigt men makan hoppades att det skulle kunna fullbordas fastän modellen var borta. Men så inträffade att också konstnären dog och efterlämnade en bestämmelse som förbjöd att tavlan lämnades ut eftersom den var ofullbordad. Änkan var mycket bedrövad över att bilden av hennes man förnekades henne, hur skulle hon förfara? Selma Lagerlöf överlade med sin goda vän, fröken Olander, som förresten till inte liten del hjälper författarinnan att besvara just brev, som kräva ett omständigare svar. Och så gav man det råd att en fullt pålitlig konstnärlig sakkunnig skulle se på tavlan. Om målarens förbud berodde på att hans verk ännu var så ofullbordat att det inte var värdigt hans pensel då skulle hans vilja respekteras, om det däremot bara återstod en del obetydligt detaljarbete, någon sista överarbetning och konstverket ändå i sin helhet gav en god bild av den bortgångne kunde det knappast anses att man kränkte den egentliga meningen med förbudet om man lät änkan få den bild som ingen annan i alla fall kunde ha glädje av som hon. Konstnärens anhöriga böjde sig för den svenska författarinnans skiljedom, en expert tillkallades och resultatet blev mycket riktigt att den sörjande makan fick återse sin man i effigie.

Selma Lagerlöf kunde göra en berättelse av detta uppslag. Får hon annars många idéer i denna sin korrespondens? Anej, det kan man inte säga, däremot skickar man henne sina färdigskrivna mästerverk till bedömning. Numera tar hon dock ingen befattning med dem, tiden räcker knappt till ändå för det egna författarskapet som Selma Lagerlöf alltjämt troget ägnar sig åt om också pennan inte flyter lika raskt som förr. I Stockholm blir det väl inte mycket skriva av. Författarinnan bor hos sin nämnda väninna i hennes vackra och rymliga våning vid borte Karlavägen där de nya bekväma

husen radat upp sig mellan Karlaplan och kasärnparken. Jag finner vid mitt besök hos författarinnan fullt med blommor på salongsbordet ty Selma Lagerlöf har nyss fyllt 68 år här. Chrysanthemum-blommorna ge en mycket svag arom — just sådan som jag tycker om, säger hon, jag är inte förtjust i starka blomdofter i rum. Ja, tillägger hon med en blick på Madame Chrysanthèmes exotiska skönhet, Flora har fått många nya kostymer som man inte kände till när jag var barn. Då brukade mitt födelsedagsbord kläs med snöbär, berberis röda bär och lingonblad. Det var vackert det med.

Ja det var den tiden när lilla Selma själv satt och såg Sagans gestalter passera livslevande förbi. Finns det några sådana väsen numera när så övernaturliga saker existera ändå? Kan tomten krångla sig fram mellan bilerna, har julängeln någon plats bland flygmaskiner och radiovågor? Eller hör sånt till det oåterkalleligt förflutna alldeles som den tid då Selma Lagerlöf skrev vers och publicerade dem i Dagny? Ett halft sekel kan själft ställa till så mycket trolleri. När seminaristen Lagerlöf med läxböckerna under armen vandrade Stockholmsgatorna fram rusade inga farliga spåragnar eller lastbilar som stora troll i hennes väg, luften var ej full med trådar och antenner ur vilka det talade sällsamma röster, och inga andra än féerna hade lärt konsten att se tvärs genom människan, rannsakande njurar och hjärta. Och på den plats där nu Selma Lagerlöf sitter med den vithåriga hjässan omstrålad av aftonrodnaden efter en vacker dag fanns inte ens något Östermalm med kasärner och lyxbreda avenyer bara ett enkelt småborgerligt Ladugårdslandet som nu ligger sjunket i glömska, vårt eget Pompeji.

Men det ringer på dörren. Slut på drömmar och ungdomsminnen. Det är massören som väntar.

CELESTIN.

"Marionetterna" på Konserthusteatern har med sitt originella uppslag vunnit publikens bevägenhet. Här ses den rika mannen Pulchinella med maka och dotter. Till höger ses Doris Nelson i gestalten av den knipsluga Donna Sirena omgiven av två slammertackor i komiska masker.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

FÖRSVINNER SKALDEN?

POESIEN I DEN NYA TIDENS PROSA

VAD SKALDERNA SÄGA.

Ernst Högman.

EN EGENDOMLIG fråga! Det är väl människor det gäller och inte slagsvärd och järnbalkar. För övrigt — betrakta våra moderna soldater — de ha ju återgått till de medeltida hjälmarna. Och nog kan det sjunga om längtan och återseende av järnvägsskenor.

Är vår tid för materialistisk för skaldskap? Alla tider ha varit lika materialistiska. Guld har människorna ju alltid eftersträvat. Rovriddarna plundrade öppet på landsvägarna — nu går man ju litet finurligare och finare tillväga. Målet är det samma, sättet är ett annat.

Diktare skola finnas så länge det finns ungdom och drömmare — och kvinnor! Det är dock först och sist kärleken som fått lyrans strängar att skälva i alla tider. Och kvinnan i tunika eller korta kjolar, med håret i flätor eller shinglat blir alltid gudinnan — den hatade, den åtråsvärda. Nej, må ångvisslorna gärna skära genom luften, ångvinscharna rassla — dikten skall alltid höras — om den också endast är en suck av kval eller längtan. Den är evig som livet.

Daniel Fallström.

En sonett om den nya poesien.

Den nya tiden har också sin poesi och sina poeter, anser Ernst Högman, och ger syn för sägen i ett sonettsvar om den nya tidens poesi:

Ej vill jag tugga denna nötta fras om hur vår tid är prosan förbehållen, så att poeten faller helt ur rollen och tumlar rakt i mark från sin pegas.

En nutidsskald är ej av bräckligt glas, tror ej på sagorna och bergatrollen. I romantiken ser han gärna stollen, en sliten docka, dömd att slås i kras.

Om ej som förr han går på blomsterängar, hans skaldeflykt sker nu på flygmaskin och rytmen hämtar han från motorns vin.

Maskiners dån, de tusen hjulens svängar och jazz och fotboll — nutidsposen, vars tolk han blir med grepp på nya strängar.

Skaldinnan får en ny uppgift.

En ung lyrikens mästarinna, fru Berit Spong, kan inte heller bli riktigt pessimistisk om den nya tiden och profeterar dessutom om nya uppgifter för skaldinnan: — Jag hoppas, att det är tiden själv, som

Är vår tid för krass, materialistisk, jäktande för skaldskapet? Står skalden verklighetsfrämmande för den moderna utvecklingens olika yttringar, kunna järnbalkar och ångvinschar inspirera honom i lika hög grad som slagsvärd och rococo-solfjädrar? Och kan lyrans slag ha utsikt att tränga igenom ångvisslor och jazzmelodier? — Dessa frågor har Idun med Lindorms teckning av skalden "Moloch" i åtanke riktat till en del skaldar. Samtliga fem svar äro optimistiska om poesien i prosans tid. Så det finns ingen fara för baise i lyrikens värld!

Ture Nerman.

Berit Spong.

genom Eder mun gör den första frågan. Då svarar jag: en tid, som bara är krass, vet inte om, att den är krass; en tid, som bara är materialistisk, bryr sig inte om, hur det står till med skaldskap; en tid, som bara är jäktande, har inte tid att stanna och fråga efter sådant. Det finns alltså något litet kvar av tiden för oss skaldar att hålla till i. De flesta skaldar äro också nöjda med litet, vilket jag hoppas alltid skall bero därpå, att de tro sig kunna skapa något stort av det.

Vid Eder andra fråga fick jag det intrycket, att det måste vara på oss kvinnor, som järnbalkars och ångvinschars poetiska liv beror. Det är vi, som måste föra in dem och deras gelikar i diktingen. På ett eller annat sätt. En kvinna med ett slagsvärd, det blir en Jeanne d'Arc, me andra ord mod, jungfrulighet och mycket mer, som mannen dyrkar; en kvinna med en rococosolfjädrar, det blir madame de Pompadour, med andra ord skönhet, koketeri och mycket mer, som mannen älskar; men en kvinna med en järnbalk — ja, vad blir det? Eller en kvinna med en ångvinsch? Det blir visst mycket av det, som mannen i c k e dyrkar och i c k e älskar. Och hur skall det då gå?

Tingen äro nu och i alla tider människornas följeslagare in i dikten. Järnbalkar och ångvinschar kunna tydligen endast vid mannens sida slinka in genom dikten port. Där har skaldinnan då sin uppgift: att hänföras av och skriva om mannen vid ångvinschen. Jag törs emellertid ingenting lova, trots att jag icke kan förneka en viss ömhet för alla utestängda väsen.

Om jag sedan svarade »ja» på Eder tredje fråga, skulle Ni anse mig högfärdig, om jag svarade »nej», skulle Ni tycka, att jag vore dum. Jag törs därför endast uttrycka en livlig förhoppning, att lyran — min och alla andras — skall ha den utsikt, Ni ifrågasätter.

Daniel Fallström.

Sverige ej med i den nya tidens poesi.

Ture Nerman tror både på den nya tiden och dess poesi, men tycker att vårt land är betydligt efter i både det ena och det andra:

— »Moloch» har jag inte sett och vet alltså ej, hur tidsakta den moderna poeten där är tecknad. Men ingalunda står den bästa lyriken i vår tid främmande för sin tid!

Det finns en hel massa utländsk dikt, där just den moderna utvecklingen med hela sin teknik och sina nya stora problem (individens roll i samhället, massans solidaritet, samhällets och mänsklighetens systematisering etc.) allvarligt behandlas. Jag nämner, bland de yngre diktarna, ur högen: tyskarna Franz Werfel, Walter Hasenclever, Johannes B. Becher, Ernst Toller, fransmännen Marcel Martinet, G. Duhamel, Henri Guilbeaux, amerikanerna Carl Sandburg, Ralph Chaplin, Vachel Lindsay, E. Lee Masters, A. Giovanitti, dansken Harald Bergstedt, finländaren E. Diktonius. Det nya Ryssland har utom den nyss avlidne A. Blok en rad unga, i sin tid rotade lyriker. Och av en något äldre årgång har ju mänskligheten av anno 1926 de lidelsefullt i sin tid kämpande Martin Andersen Nexö, Henri Barbusse, Upton Sinclair.

Men i Svärge är det dåligt med intresset för den egna tidens allvarliga problem. Varför? Därför väl, att lilla avsidet belägna Svärge f. t. står tämligen stilla i produktion och ekonomi, står rätt mycket utanför tidens stora händelser — ännu. Med sådant följer — i ett typiskt småborgarland — också relativ stagnation i kultur och därmed en liten förkrympt dikting om små individuella själskrämpor, utan vidd och allvar. Svärge är ju strängt taget f. n. en liten koloni åt Europas nya husbonde USA och importerar väsentligen sin kultur: olja, fläsk, film, boxningstermer, kupletter, jazzmelodier. När Svärge en gång hinner på allvar in i tidens svåra brytningar, då blir tonen en annan också i svensk poesi, jupare mänsklig, mer fylld av allvar, ansvar och vilja. Vi får en dikting som blir »tidens barn av all sin själ», för att tala med den store svenska diktaren Orvar Odd i hans dikt om Verklighetens sångmö för 60 år sedan:

"Jag vandrar på den hårda mark och sjunger för mitt folk med stämma ljudelig och stark, ideens bud och tolk. . . . För människor jag på jorden här

(Forts. sid. 1294.)

BAKA MED

EKSTROMS JASTMJÖL

E N F Ö R F A T T A R E S P O S T

F Ö R I D U N A V A N N A L E N A H E L G S T R Ö M.

HUR GAMLA SKOLA VI BLI, för att inte med en viss glad spänning avvakta den förklädde sagoprins, vilken var morgon bär överraskningar, de nya oväntade, oanade ting vi aldrig upphöra att hoppas på, in i vårt hem — jag menar brevbäraren?

Det vi aldrig upphöra att hoppas på — jag upprepar det — hur ofta än livet sviker oss och det underbara brev, vi väntade, visade sig bara vara en räkning

En av de få fördelarna med författarens ganska törneströdda bana är att vi få post av det där oväntade slaget kanske oftare än andra människor (vi måhända också få räkningar oftare, men dylikt är indiskret att närmare ingå på.)

Inte är det så vidare ofta det händer oss heller, det där »vidunderlige» redan lilla Nora gick och väntade på. Många morgnar är hela skörden bara cirkulär och de ovannämnda räkningsarna, och då gå vi sorgsna till våra skrivbord och undra vad i all världen vi skola hitta på att dikta om i en sådan trång och ovänlig existens, där vi inte kunna röra oss utan att skrapa av skinnet?

Men en annan morgon, då vi kanske redan upphört att hoppas och äro så resignerade att våra närmaste kalla det dåligt humör — då är brevet där — brevet, som försonar oss med vår hårda lott att vara författare.

Ty helt plötsligt har någon långt borta i en annan landsända tagit sig till hjärtat ett eller annat man skrivit och verkligen också lytt sin impuls att säga en det, att ge en ett uppmuntrande ord. Dylikt känns som ett trofast handslag, en vänlig klapp på axeln från en kamrat, vandrande där borta i det okända. Ty även om man bara gjort en enda människa nytta med det man skrivit har man inte levat förgäves. I de mörka stunder, då jag ändå tycker att jag gjort det, tänker jag på ett visst brev från en slakteriägare i Nässjö, som härom året skrev till mig att min bok »Mödrar» förändrat hela hans uppfattning av kriget.

Men budskapet, som förändrar ens dag, behöver inte alltid ha en personlig innebörd. Tvärt om, det kastar ett nära nog pålitligare skimmer över denna dag, om det har en vidare innebörd, om det visar en ens egen mycket blygsamma plats i ett universum, vars stora och stolta mål det dock gäller för en att i sin myrmån hjälpa till att fylla.

Ty de diktare, som överallt i alla länder glimtat kollektivsjälens gryning — t. ex. Wells i England och Romain i Frankrike, äro nog alla sanna profeter. Litet var, även bland gemene man, ha väl anat den glimten på det sätt, varpå nästan alla på en gång ana en ny fas i mänsklighetens utveckling. Det går kanske fortare nu, vi ha bättre reda på världen; vi se hela klotet på en gång, där våra förfäder endast sågo en teg i åkern. Vårt eget lilla personliga liv fylles allt mer av helhetens innehåll med en djupnande glädje och frihet, som kanske en gång skall helt befria oss.

Anna Lenah Elgström.

En författarinns post ger författarinna Anna Lenah Elgström anledning till intressanta skildringar och tungt vägande reflektioner.

Eftersom det är om min egen post jag talar (jag kan ju inte heller gärna gå och sno i andras!) tillåta Ni mig kanske att än en gång ur den hämta ett belägg. Det som senast gjorde mig så där glad och lätt om hjärtat, som är det enda människovärdiga att vara: vad tror Ni det var? Ett brev från ännu en slaktare? — Bort det! Ett urklipp var det, ett press-referat av postgeneralen Örnés tal om ett ekonomiskt förenat Europa, på vilken sköna framtidssyn han hoppades. Och var det icke också en syn att glädjas åt — alla tullgränser fallna, alla småaktiga trakasserier, som ännu hålla det onda blodet vid makt, triumferande nedslagna — det Stor-Balkan Europa hotar att bli, förvandlat till Europas förenta stater.

Medvetandet om att det dock Europa runt finnas män och kvinnor, vilka leva för att förverkliga denna vision, det faktum att många olika unioner av yrkesmän eller idémänniskor långsamt, nästan omärkligt ja, hart när omedvetet internationaliserar allt mer, allt visar ju att världsmedvetandet dock tenderar åt det hållet, att om inte onda makter förklara utvecklingen, den absolut kommer att gå i den riktningen. Och räcka inte vidderna den tanken ger till för att föra en med sig ut i en luft, befriande och eldande, likt det salta havets?

Bredvid Örnés tal i telegrambyråns kuvert låg ett annat urklipp från det uppsvenska studentorganet Ergos diskussion om den värdigaste Frödingsstipendiaten — Lagerkvist eller Hjalmar Bergman? På ett lustigt sätt fortsatte den min tankekedja med sin fråga om vem som var »störst» — sagoberättaren eller idéaposteln, den, som såg livet likt en brokig ödesväv eller den, som försökte leta reda på en väg ut ur kaos?

Stor är väl ingen av de bägge omdebatterade författarna. Men först skulle

jag vilja sätta Bergman. Dock endast emedan han är äldst, (naturligtvis icke i fråga om sin personliga ålder) men han satt redan på Bagdads mattor och berättade sagor, medan Lagerkvists typ, den moderna ångestens grubblare ännu vilade djupt i tidens sköte. »Stor» — den, om vilket det epitetet, så ofta missbrukat, skulle kunna utnyttjas, har ännu icke kommit till hos oss — den moderne diktare, som sjunger Karmas sång om utvecklingens böljegång, om hur folk och stater höja sig eller störta ned i intet, allt eftersom de följa sin nya kunskap eller slå dövörat till för den.

Kunskap om sig själv om de hemlighetsfulla lagar ens eget väsen och samhället, ja, mänskligheten omedvetet följa — har väl någonsin sökandet efter den varit större, det psykologiska intresset starkare än i vår tid? Jag skulle nästan vilja säga att det är det, som klarast avspeglar sig i en författares post.

Hur många berättelser om gåtfulla ting, hur många exempel på det undermedvetnas makt har icke bara en enda novell i en stor daglig tidning bringat mig? Apropå denna berättelse och några liknande noveller om överkliga och oförklarliga ting, intagna i min nya bok »Äventyr», skrev en kritiker om den att den gav »psykologerna material» därför att den »var fotad på verklighetsstoff». En intressant fråga reste sig alltså framför mig med den dagens post. Ty eftersom ingen av berättelserna vilade på verklighetsstoff i den mening han väl använt ordet — ett händelseförlopp, som nödtorftigt maskerat till miljö och personer för andra gången presenteras för världen — voro de därför mindre tillförlitligt material för psykologer? Var livet mera tillförlitligt än dikten?

Men är inte förresten gränsen så svår att dra mellan liv och dikt, att man aldrig borde använda en sådan terminologi? Ty vad en författare skriver, springer ju ur en sådan organiskt sammanvävd blandning av minnen och intryck, halvglömda känslor och en gång tänkta tankar, att det är hart när omöjligt att säga, var den egna erfarenheten slutar och omvärldens tar vid.

Det är därför jag heller aldrig kunnat använda mig av de många välvilliga anbud jag, som alla andra författare, få om stoff, »som väl skulle passa utmärkt att göra en historia av». De äro utanför mig och kunna icke komma in, annat än genom denna långsamma omsmältningsprocess jag ovan antytt.

Däremot skulle jag gärna en gång, när jag blivit riktigt gammal och överlevt alla, som det angår, vilja berätta några av de historier, vari en författares korrespondens invecklar honom eller henne, de äventyr de per post bli inbjudna till, de expeditioner, till vilka åtminstone jag — jag vet ju inte hur mina kolleger bruka — ibland sagt ja.

Men den gången, om inte förr, skulle väl mina läsare utbrista: »Himmel, och detta vil! hon att man skall tro!»

ANNA LENAH ELGSTRÖM.

Nervstärkande
Angriper ej tänderna — Förordas av läkare. — Fås å alla apotek.
IDOZAN A **IDOZAN B**
svagt avförande ej avförande.

och uppiggande vid svaghetstillstånd är järnmedicinen **IDOZAN**.
Begär originalflaska å kr. 3: 50.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYABLÅHAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.
BUTIKER: Hölländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlgatan 7. Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Wålhjält, Skolvägen, Älfsjö.

HOS SHERLOCK HOLMES VID BAKER STREET

A V H A S S E Z.

DÅ JAG ÅTERVÄNDE FRÅN MIN amerikanska resa, som jag företagit på uppdrag av Spiritistiska Sällskapet, fann jag Sherlock Holmes installerad i vår gamla våning vid Baker street. Det hade gått rätt lång tid sedan vi sist träffades — vi hade ju bägge så att säga lagt om växeln och gått in på skilda banor — dock kunde jag icke se, att min gamle vän på något sätt förändrats eller åldrats. Även miljön, i vilken han befann sig, var sig lik från gamla dagar, ordningen eller rättare oordningen i rummet var den samma som förr. Holmes satt uppkrupen i sitt kära soffhörn, rökande sin pipa med starkaste och svartaste tobak och överallt omkring honom, på bord och stolar, ja, på golvet, låg det böcker och tidningar. Till och med hans kära Stradivarius doldes av en bunt obskyra veckotidningar med omslag i grella, skrikande färger. I den lilla kaminen brann en hemtrevlig brasa — novemberdagen var rå och kall — och trots att klockan ännu inte var mer än tre på dagen, hade Holmes tänt sin bordslampa och dragit ned gardinerna. Utan att behöva draga nytta av den färdighet i slutledningens konst, som ett mångårigt umgänge med den store detektiven skänkt mig, förstod jag genast att Holmes gjort sig i ordning för en lugn och stilla afton.

Holmes tog emot mig med stor hjärtlighet, och, sedan han fått mig ned i sin stora mjuka länstol, sade han:

— Min bästa Watson, jag är mycket glad att du kom. Och förresten visste jag att du skulle komma. Tycker du inte att jag gjort det trevligt åt dig? Skola vi dricka ett glas Tokayer, det värmer i den här kylan.

— Du visste att jag skulle komma, sade jag förvånad.

— Ja, min telepatiska telefon underrättade mig om det redan i morse.

— Telepatiska telefon?

— Min bästa Watson, tiden har gått fort sedan vi sist träffades. Men mig har den ändå inte gått förbi. Jag följer med. Förr i tiden då vi arbetade tillsammans — jag bugade mig blygsamt avvisande inför hans smickrande ord — måste en stackars detektiv nöja sig med verkligheten och dess manifestationer och uppenbarelser i form av fakta. Vi lekte ibland med dessa fakta, men vi släppte dem aldrig, förrän vi nått målet för vårt arbete och sökande. Ibland trevade vi i mörkret, ibland stodo vi stilla, rådvilla om vägen, tills ett litet ljus plötsligt tändes och ledde oss rätt. Sedan vi nu fått psykoanalysen går arbetet på andra linjer, mera på den inre, än på den yttre vägen så att säga. Även en detektiv måste följa med sin tid. Den professionelle brottslingen lever nu och i dag och detektiven måste göra det samma. Du är förvånad över alla böcker du ser härinne. Du finner här allt av litteratur om den nya vetenskapen — Freud, Pi-

Vad tycker Sherlock Holmes om sina efterföljare i detektivgenren? Hasse Z. tror att han förhåller sig rätt kritisk såsom synes av följande roande studie där den engelske författaren Chestertons detektivfigur "Fader Brown" till slut ges priset.

erre Janet, Baudouin, Carpenter ja till och med Bjerre. Sedan jag dragit mig tillbaka från affärerna så att säga, har jag, för att få ett surrogat för arbetet, börjat läsa icke blott de nämnda vetenskapliga författarna utan även detektivförfattarna. Jag är nyfiken att se hur man nu sköter genren sedan du och jag lämnade den. På sista tiden har jag ägnat mig åt de skandinaviska författarna på området. Varje land har sin detektivlitteratur. Den litteraturen är väl som den övriga, den s. k. högre, utslagsgivande för en nations psyke. Privatdetektiven i bok är ju alltid mer eller mindre anglosachsigt — den äran kan vi ta oss, tillsammans med herrarna Nick Carter och Sapper — men ändå undgår han inte märkena av sin egen nationalitet. Känner du en herre som heter S. A. Duse?

— Inte personligen, men jag har lagt märke till att varje jul kallas han för Sveriges Conan Doyle.

— Åh, då är han väl en utmärkt författare?

— Nej, han är major. Men han skriver detektivböcker och han är verkligen svensk i sitt arbete. Hans hjältar och även bovar kunna när som helst stå upp och sjunga svenska folksången unisont. Visserligen heter hans största hjälte Leo Carring, men det är endast en pseudonym för Karl Johansson eller Axel Pettersson.

Stein Riverton är också skandinav, norrmann, men han är internationell. Hans Asbjörn Krag är kosmopolit och hans äventyr kunna spela lika bra i New York eller Paris som i Oslo, som jag förmodar är en mindre stad. Stein Riverton har fantasi, och trots, att han skrivit massor av böcker, tycks han inte tröttna. Jag tror att vi skulle trivas rätt bra tillsammans om vi träffades. Jag tror han skulle roa mig mer än hans landsman Övre-Richter-Frich, som dock lär skrivit en bra kokbok, vilket ju är bättre än

många dåliga detektivböcker. I Sverige fanns för några år sedan en ung författare i genren Jul. Regis. Han är död, vilket jag beklagar. Han var en skicklig karl och dessutom en utmärkt stilist, vilket ju har sina behag.

Du ser här det nyaste från Sverige — Guldsaxen av Klinckowström och Doktor Z av Frank Heller. Två äventyrsförfattare, men huru skilda, huru olika. Då jag numera läser en bok, läser jag mera författaren än boken. Det är psykoanalysens förtjänst. Klinckowström — jag har aldrig sett honom, men jag ser honom ändå. En stor, frodig gestalt, i ständig blomning. En svensk författarinna har nyligen sagt att den svenska kvinnan inte löddrar sig. Det är måhända sant. Men Klinckowström löddrar sig. Han är en svensk berättare i den gamla stilen. Han sovrar inte, han är inte kräsen. Han skyr inte klichéer och schablon, han går på i hemstickade, goda ullstrumpor, och han fångar sin läsare med sin värme och sitt goda gemyt. Han är bullrande, men man går ändå inte ifrån honom, hans egen glädje över att få skriva, smittar läsaren att stanna kvar.

Frank Heller. Är han svensk eller är han det inte? Fransman? Mer än svensk eller engelsman. Tysk? Omöjligt. Den modernaste av hela raden eller rättare den ende moderne. Hans doktor Z är psykoanalytiker — där ser du. Läs novellen Mordet vid Keizersgacht. Där har du Frank Hellers humor, eller rättare esprit, samlad i en lysande punkt. Den är kvick, den är briljant skriven och den är spännande. Den bör kunna gå världen runt.

Holmes lade ifrån sig pipan och satt tyst liksom väntande på något. Plötsligt reste han sig, slog mig glatt på axeln och sade:

— Du skall inte tro att du behöver bli ensam med mig här i kväll! Min telepatiska telefon har gett mig bud om ännu en gäst som jag tror kommer att intressera och roa dig. Hör du inte att han kommer i trappan? Nu är han därute. Holmes sprang fram och öppnade dörren och in från tamburen steg »en liten otymplig figur, som förgäves bemödade sig om att ta vara på så svårhanterliga saker som sin hatt och sitt paraply. Paraplyen var ett svart, prosaiskt bylte, sedan länge i obrukbart skick, hatten var bredskyggig och svart, prästerlig, men av en i England ovanlig form. Mannen själv var den förkroppsligade enkelheten och hjälplösheten.»

— Här Watson, ropade Holmes, har du vår gäst för i afton. Någon bättre kunde väl inte hitta hit just nu. Får jag lov att föreställa — Fader Brown. Om Chesterton inte gjort dig bekant med honom skall jag göra det. Han är mer än oss allesammans och han är mer än en detektiv och psykoanalytiker — han är en människa.

HASSE Z.

Pom-Pom ?

Som Pom benämnes CAP's omtyckta, med de bästa utländska chokladmärken tävlande, Palmery- och Mjolk-choklader i småbitar, förpackade i askar om 80 gr. till 50 öre, å 170 gr. till 1 kr. Begär ej endast ofyllt choklad utan Pom-Pom, röd eller blå i CAP originalaskar. — Ej dyrare än i lös vikt.

BERNARD SHAW HEMMA HOS SIG

PÅ LUNCH I »TIAN» ADELPHI TERRACE.

ETT RUM I ETT AV DE GAMLA vackra husen i Adelphi, som i slutet av sjuttonhundratalet byggdes av bröderna Adam. Från fönstren en praktfull utsikt över Adelphi Terrace, träden i Embankment Gardens, och Themsen.

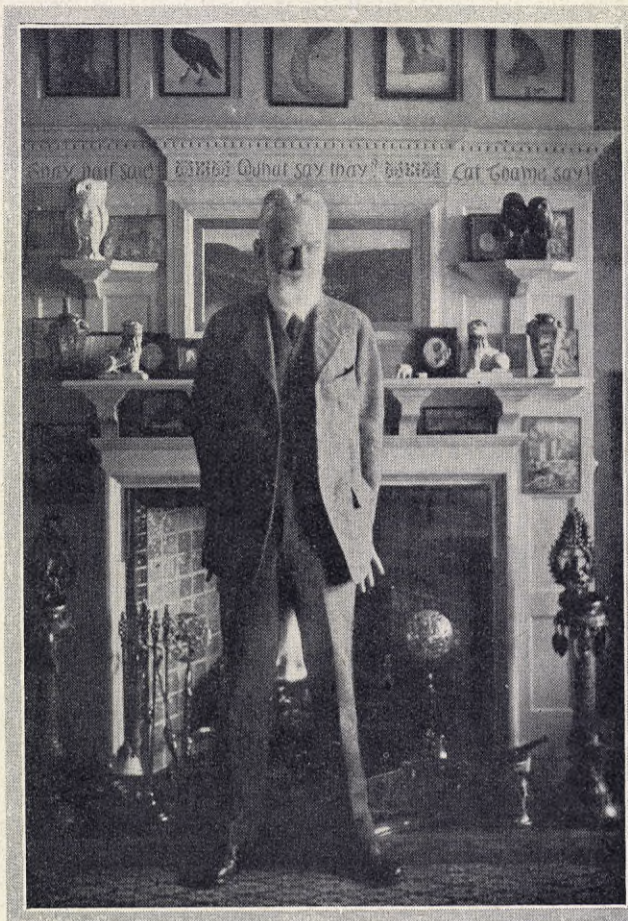
Rummet är stort och ljust; enkelt möblerat med utsökt, konstnärlig smak. Ena långväggen är nästan helt och hållet upptagen av en låg bokhylla, där bland andra fotografier finnes ett stort porträtt av Einstein. Vid den andra väggen står ett stort skrivbord försett med nedfällbar klaff. På skrivbordet Rodins porträttbyst i brons av G. Bernard Shaw. Runt omkring i rummet finnas porträtt av Nietzsche, Strindberg och Descartes, Shaw-karrikyrer av Max Beerbom, teckningar av Rodin, Sargent och Rothenstein, landskap av Flandrin och Sartorio, samt etsningar och reproduktioner av andra konstverk.

En soffa och några bekväma stolar framför eldstaden och vid fönstret upptagas av några personer, som äro bjudna till lunch: en av de berömda luncherna i numro 10, Adelphi Terrace, Mr. och Mrs. Bernard Shaws hem.

Mrs. Shaw är inbegripen i en livlig konversation med sina gäster. Hon har någonting utsökt förfinat, kvinnligt och mjukt, men på samma gång bestämt och målmedvetet i hela sitt uppträdande. Hennes röst är melodisk, och hennes mjuka irländska tonfall skänker en alldeles säregen tjustning åt det engelska språket, när hon talar.

Hon är en mycket beläst och språkkunig dam, gränslöst intresserad i sociala frågor, och har under många år utvecklat en omfattande verksamhet på detta område. Hon har också utfört litterärt arbete; bl. a. översatt flera av Brieux's teaterstycken till engelska, samt utgivit en samling av »Valda Bitar ur Bernhard Shaws arbeten».

Dörren öppnas och in träder med långa, raska steg en högre man, klädd i brunt,

En i London bosatt och med en engelsman gift svenska sänder Idun följande lilla intima skildring av Nobelpristagaren Shaw, hans hem, fru och omgivning. Bilden visar Shaw stående framför eldstaden i sitt Sitting room i Adelphi. Ovanför spisen ses en inskrift vars sarkasm tecknar mycket av ägarens kynne: "Dom har sagt! Vad ha de sagt? Låt dem prata!"

med vitt hår och skägg, rödlett hy, klara blå ögon och vänligt leende ansikte. Det är den store dramatikern och filosofen George Bernard Shaw, av intima vänner och beundrare i allmänhet kallad »G. B. S.»

Han gnuggar belåtet händerna mot varandra och kastar sig genast in i en livlig och sprakande konversation. Den omfattar allt upptänkligt: de sista upptäckterna, politik, konst, litteratur, teater och musik, filmkonst, och på alla områden rör han sig med samma eleganta säkerhet och sakkunskap. Allting har han reda på: från och med de kosmetiska medel, som Kleopatra på sin tid använde sig av, musikinstrument från äldsta tider och till de allra sista Charlie Chaplin- och Mary Pickford-filmerna eller boxningsmatcherna om världsmästerskapet.

En av besökarna säger någonting om den magnifika Rodinbysten, som står på Mrs. Shaws skrivbord. »Ja», säger Shaw, »det är jag som jag är utan något som rättfärdigar mig.» Han yttrade en annan gång på tal om denna byst, att han var alldeles säker om att en gång om tusen år bli omnämnd i ett biografiskt lexikon på följande sätt: »Shaw, Ber-

nard, modell för en byst av Rodin; för övrigt okänd». Som skäl härför anförde han: »Byster leva längre än teaterstycken.»

Dessa ord yttrades i fullkomligaste uppriktighet och kunna anföras som en vederläggning gentemot påståendet, att Shaw hyser en överdriven uppfattning om sin egen storhet.

Den som skriver dessa rader har många gånger haft lyckan att få vara närvarande och lyssna till G. B. S. både vid hans »bordsamtal» i »Tian Adelphi Terrace» och annorstädes. En gång talade han om sitt första intryck av Hugo Vallentin, den första och oförlikneliga översättaren av Shaws dramatiska arbeten till svenska. Shaw hade under flera år förut haft en dansk översättare, en vegetar liksom han själv, blond, blek och ganska liten till växten. Han hade innan han träffade herr Vallentin inte kunnat föreställa sig honom annat än som någonting liknande dansken. »Men, döm om min överraskning», sade G. B. S., »när in genom dörren träder en imponerande gestalt från en tavla av Velasquez!»

Mr. Archibald Henderson, Shaws amerikanske biograf, skämtade en dag med Shaw om, hur det kunde komma sig, att han skrev »Saint Joan», när

han förut en gång sagt att »Back to Methuselah» var hans »sista» stycke. Då svarar G. B. S. helt glattigt: »Ända tills jag började skriva »Saint Joan» så var »Methuselah» mitt sista stycke. Varje stycke, som jag skriver, måste naturligtvis vara mitt sista stycke, tills jag börjar med ett nytt. Men det stycke, vari en skådespelsförfattare når sin höjdpunkt är hans sista stycke, även om han skulle skriva andra, som enligt almanackan äro senare.»

Och på en senare fråga av mr. Henderson, huruvida han tänkte skriva några flera teaterstycken, svarade G. B. S.:

»Kan en and låta bli att simma? Hur skulle jag kunna låta bli att skriva?»

EBBA LOW.

Richard Strauss' opera »Ariadne på Naxos» har haft en lyckad premiär på Kungl. Teatern. Här ses fru Ruth Althén som Ariadne och hr Einar Beyron.

Omslagsbilden visar en kulla från Skansen bland julbockar och ljus till Skansens julmarknad, som öppnas den 12 dec.

Fru Karin Rydqvist-Alfheim gör en pojkrull i »Ariadne på Naxos» och hr Carl Richter uppträder som teaterdirektör i vita lockar.

LEJON

STRUMPOR & VANTAR

äro kända för
slitstyrka, god passform och förstklassigt utförande

DET TREDUBBLA ÄKTENSKAPET

AV POUL BJERRE.

ATT ÄKTENSKAPET BEFINNERS sig i ett upplösningstillstånd är uppenbart. Längst har denna process fortskridit i Amerika och i Ryssland, men även hos oss äro symtomen otvetydiga. Jag tänker därvid icke i första hand på de tilltagande skilsmässorna. Viktigare är den etiska förvirring och den allmänna osäkerhet, som mestadels råder även inom de äktenskap som bli bestående. Så länge äktenskapet existerade som en fast social institution hade såväl mannen som kvinnan var sin givna livsform med bestämda förpliktelser och krav inom detta. Numera söka kontrahenterna så gott sig göra låter individuellt ordna samförhållandet, och detta stöter på så stora svårigheter just därför att man icke har några givna normer att gå efter. Det heter då: — »Men varför skall jag finna mig i det som den och den icke fann sig i?» »De och de skildes av långt mindre anledning. Varför skulle vi icke göra det då?» — »Den och den väninnan säger att man numera har rätt att fordra av sin man etc.»

Det tjänar ingenting till att man sätter sig till och lamenterar över denna upplösning och börjar predika mot den som uttryck för tilltagande osedlighet. Upplösningen har djupgående förutsättningar bland annat i de revolutioner, genom vilka kvinnan tillkämpat sig likställighet med mannen, och framför allt i den industrialistiska världsomdaningen, genom vilken kvinnan i stor utsträckning trängts ut ur hemmet för att kämpa för sin existens på den allmänna arbetsmarknaden. Söker man uppspära alla dessa förutsättningar och följa deras rötter, blir man övertygad om att det här gäller ett historiskt, eller kanske rent av ett biologiskt utvecklingsförlopp, som vi på intet sätt kunna vrida tillbaka, utan efter vilket vi i stället måste försöka att anpassa oss.

Hur bör en dylik anpassning försiggå?

Vi böra först och främst söka komma underfund med om det hand i hand med denna upplösning av den gamla äktenskapliga institutionen försiggår någon process i motsatt riktning, d. v. s. en nybildning av förhållandet mellan man och kvinna. Och om detta är fallet böra vi tillse, om vi på lämpligt sätt kunna befördra och stabilisera denna spontana nybildningsprocess för att alltså nå fram till nya, önskvärda sociala former.

Det visar sig då att det faktiskt försiggår

Idun har här tillfredsställelsen att presentera en ny medarbetare, vår framstående psykolog d:r Poul Bjerre, en av det samtida Sveriges mest lästa författare i samhällsfrågor. Början göres i dag med en artikel vars syn på det moderna äktenskapet säkert kommer att väcka mycken uppmärksamhet och debatt. Om uppslaget till artikeln skriver d:r Bjerre själv: Under en intervju med anledning av utgivandet av Död och förnyelse kom jag att nämna något om det arbete om äktenskapets omdaning, som jag för närvarande är sysselsatt med, och jag antydde något om det positiva förslag i vilket detta mynnar ut. En av Iduns ärade läsarinor blev undrande och spörjande inför dessa antydningar och vände sig till redaktionen för att få veta vad meningen månne vara. Det är mig ett nöje att få stå till tjänst med ett svar, ehuru jag på förhand måste framhålla att man i en artikels begränsade utrymme endast ytterst ofullständigt kan klargöra en så vidlyftig reform som det här är frågan om.

en viss nydaning på detta område. Men denna försiggår icke, som man på förhand skulle vara benägen att antaga, efter en linje utan efter tre. Vi måste väl vara på vår vakt att icke underkänna värdet av denna gestaltungsprocess på grund av dess brist på enhetlighet. Det är endast en gammal fördom att det nödvändigtvis skall finnas blott en av samhället accepterad form för ordnandet av samlivet mellan man och kvinna.

Det hårda ekonomiska trycket i våra dagar samverkar med kvinnans större behov av självständighet till att göra det allt vanligare att kvinnan även efter äktenskapets ingående, åtminstone de närmaste åren, fullföljer sitt självständiga arbete. Icke sällan träffas man först på arbetsplatsen, man vänjer sig vid varandras dagliga sällskap, man får ett behov av varandra, erotiken kommer till och i stället för att skiljas åt när man tillbragt aftonen tillsammans slår man sig ihop. Romantiken spelar icke någon större roll vid detta bildande av vad jag skulle vilja kalla en h e m g e m e n s k a p. Mannen har numera icke någon tid till svärmeri, och den självförsörjande kvinnan har ingen större benägenhet för översvallande känslomässighet; den torkas ut av skrivmaskinen och förflyktigas till erotik av jazzen. Men detta hindrar icke att hem som byggas på denna gemensamhetsgrundval kunna byggas på solid känslgrundval; där kan finnas mycket av den ömsesidiga förståelse, av den tilltro, det överseende med varandras brister, den uppriktiga vilja att bistå var-

andra i alla påfrestningar, som så ofta saknades i det gamla äktenskapet, vare sig kärleken var förstklassig eller om det ingicks mer av konventionella skäl. Just därför att kravet på den lycka hemgemenskapen skall skänka icke från begynnelsen är överdrivet uppspänt, finns det goda utsikter för att en förbindelse av denna art icke skall leda till över måttan stor olycka. Man känner varandra och begär ej mer än att denna hemgemenskap skall vara en relativt bättre livsform än ensamheten.

Det finnes en gestaltungslinje som i fråga om innehåll och stabilitet ligger under den nämnda och en som ligger över denna. Med den förra syftar jag på den fria förbindelsen och med den senare på det sakramentala äktenskapet.

Vi ha svårt att göra oss reda för den moraliska revolution, som under de sista årtiondena ägt rum i fråga om den fria förbindelsen. Jag erinrar mig en kvinna som på 1880-talet ansåg sig förpliktad att gifta sig med en man därför att han kysst henne en gång, och som hamnade i ett förstklassigt äktenskapligt helvete. Numera anse esomoftast unga kvinnor, som vuxit upp i de bästa förhållanden, att de ha moralisk rätt att bestämma över sig själva och att ge sig hän åt en man, även om denne aldrig nämnt ordet äktenskap. Den fria förbindelsen är på väg att godkännas som något berättigat av det allmänna tänkesättet. Om det visar sig att vi stå maktlösa gentemot denna utveckling, ha vi intet annat att göra än att söka nå fram till en eller annan form av den fria förbindelsens legalisering. Ty endast en sådan social formgivning kan hindra att den moraliska upplösningen löper ut i sexualanarkistiska förhållanden. Man gör bäst i att icke ondgöra sig för mycket över dessa tidstendenser. Frågan om en förbindelse mellan en man och en kvinna är etiskt berättigad eller ej, hänger lika litet på den prästerliga vigseln som på hemgemenskapen; om de båda bistå varandra så mycket det står i deras makt och skänka varandra vad de ha att skänka, förvärva de sig säkerligen därigenom Guds behag i högre grad än om de som äkta makar pina livet ur varandra och påbörja en barnaskara det olyckliga äktenskapets minnesbörda.

Hand i hand med denna frigörelse från gamla moraliska lagar gå i våra dagar tendenser i rakt motsatt riktning; — dessa

(Forts. sid. 1294.)

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

PRISBELÖNT OCH PRISVÄRT

FÖR IDUN AV MARIKA STJERNSTEDT.

DET ÄR VÄL EN ÖPPEN FRÅGA, om icke de litterära pristävlingarnas tid är förbi. Visserligen blevo såväl Selma Lagerlöf som Olof Högborg »upptäckta» tack vare dylika tävlingar — f. ö. bågge i Idun — men detta var inte i går, och sedan dess har bokproduktionen genom bokförläggarnes nästan obegripliga gästfrihet, gått enormt i stigande. Let förefaller knappt tänkbart mer, att ett gott manuskript ej snabbt skulle finna förläggare, eller att en något så när utpräglad författarbegåvning skulle få stanna i obemärkthet tills den lyckliga händelsen av en pristävling erbjöd en chans.

Vid en novelltävling, utlyst av Åkerlund-ska förlaget, prisbelönades emellertid i somras en novell ur samlingen I fru Justitias förgård av Helge Berglund, där man verkligen står inför ett fall av originell talang, vilken synes blygsamt ha inväntat pristävlingens stund för att söka nå fram till offentlighet.

Med nyssnämnda Selma Lagerlöf eller Olof Högborg, tvenne diktare av stora mått, tål visserligen Helge Berglund ingen jämförelse. Hans noveller äro knappast ens noveller i egentlig mening, snarare studier, skisser, kåserier. Men även i de obetydligaste av föreliggande provbitar möter man ett personligt gemyt, en personlig, kärv och knapp humor, lyckligt parat med ett starkt sinne för rättvisa och förnuft, för väsentliga värden.

Vilken av de elva i bokform föreliggande »novellerna» som prisbelönats får man inte veta: på bokens baksida står visserligen att denna fått sin titel av prisnovellen, men likväl bär ingen av de elva in i boken denna rubrik. Man får gissa — om man nu bryr sig om det — eller själv utvälja en favorit. För min del skänker jag kanske priset åt historietten om Törnros, kort, välberättad och med verklig, ej blott anekdotisk poäng. Berättelsen om en konsistorienotaries missöde och dess lyckliga avveckling hör till de roande. Porträttskisser såsom Tingsskrivaren eller Kriminalkonstapeln visa en varm mänsklig känsla, kemiskt ren från pjosk. Skissen av Häradshövdingen är i all enkelhet en liten utmärkt sak, värd att begrunda. För övrigt är man ingenstans under läsningen likgiltig. Att profetera om Helge Berglunds litterära framtid är kanske ändå vanskligt: det vill ännu rätt mycket till för att komma in under beteckningen konstnär. Men det förefaller icke som om den avgjort sympatiska författaren hade alltför vittsvävande ambitioner. Originella amatörer ha ju också en uppgift att fylla.

Anna Lenah Elgström har i höst givit ut ett band noveller hon kallat Äventyr, och tar man upp denna bok omedelbart efter Helge Berglunds, slår en nästan som i ett skolexempel skillnaden just mel-

En debuterande författare och två välkända recenseeras denna gång av Marika Stjernstedt.

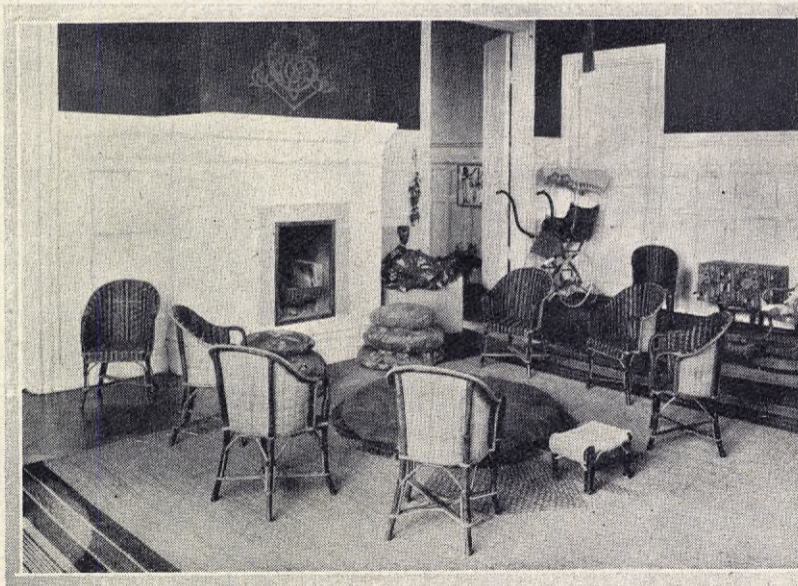
lan den födde fantasidiktaren och den gode iakttagaren-amatören. Inte så att Anna Lenah Elgströms novellistik skulle gå fri från anmärkningar, den kan vara ojämn nog; dess svagheter, särskilt de stilistiska, äro iögonenfallande. Men med det rum här må ges åt kritiska reservationer är likväl Anna Lenah Elgström till själva sin väsensart diktare. Det har ofta föresvävat mig, hur synd att hon icke kan skriva vers: ty hon har något av lyrikerns passion, något av lyrikerns passionerade begränsning till en enda ämnessfär: ett patos, ett inre centrum, en kärna.

En egendomlig litterär karriär, Anna Lenah Elgströms. Först en debut man kan kalla lysande; sedan full medvind ännu 3—4 böcker framåt, av vilka böcker dock ingen såsom helhet överglänste den första. Men medgången liknade här nästan allmänhetens förtjusning över en modesak. Inte ens en bok som Mödrar, mer än någon annan blottande författarinnans svaga sidor, det sviktande i den konstnärliga jämvikten, behovet att nå en exalterande effekt med vilka medel som helst, ofta rent smaklösa, häjdade ännu segertåget. Så kom bakslaget — tvärt som om på en gång alla ögon öppnats. Reaktionen blev lika överdriven som lovsångerna kunnat vara övermotiverade. Det var grymt, och det var orättvist. Det verkade som om kritiken — och även en del av den kritiska läsekretsen — låtit sig tidigare ryckas med rent suggestivt, och så en vacker morgon vaknat och blygts. Att författarinnan blev den, som sedan fick bära hundhuvudet, hedrade sannerligen icke vederbörande.

Nu ha alla vågor lagt sig, och alla äro väl slutligen överens om att Anna Lenah Elgström utgör en god tillgång i nutidens svensk litteratur. Hon har sitt tempera-

ment för sig, romantiskt hjältedyrkande, med sinne för våldsamt kontrast; stundom väljer hon sålinda sina hjältar eller hjältinnor icke blott i de små och skymda människornas krets, utan bland de rent av triviala, osympatiska, ja, groteska; stundom åter bland de i juveler, siden och sammet höljda, för att så mycket bättre kunna framhäva deras ödens bitterhet, vilken alltid är lika tappert, gärna nästan övernaturligt tappert buret. Under senare år har hos henne kunnat förmärkas en liten evolutions-tendens. Karaktäristiska i det avseendet äro två av novellerna i Äventyr, kanske de bästa av dem: Brudklädningen och Fru Perssons pärlor. En sorts bister humor kommer här fram, redan förut antydd, ehuru otillräckligt, i romanen Myrstacken (1923); och slutligen också ett lätt satiriskt drag. Där tar Anna Lenah Elgström avstånd från lyrikern och pekar på från början dolda utvecklingsmöjligheter. Stämningstarkt berättade i hennes kända stil äro historierna i samma bok: Druidskogen, ett sannskyldigt spökeristykke, samt Resan ut. Intressant är Anna Lenah Elgström alltid, aldrig helt obetydlig. Denna senaste bok bekräftar och bekräftar det.

Stämningstark, fantasifull, det är väl knappast epitet man frestas bruka om Gustaf Hellström, vilken också publicerar noveller under titeln: Mannen vid ratten. Men vilken kunnig novellist, vilken säker konstnär. Med båda fötter stadigt på marken, med ögon skarpa till att se med och en illusionsfri hjärna, en skeptikers ingenium, kan han verkligen konsten att tala om en historia, att återge ett öde, tillspetsa en situation, där inte så sällan den mänskliga dårskapen effektivt kommer fram. Han sysslar varken med drömmar eller ens idéer; hans värld kan här kanske synas en smula arm, denna värld av ofta rätt ovärdiga, om än icke övervärldsliga individer. Men Hellström äger en perfekt taktkänsla, han ger sig aldrig ut på mark han ej behärskar, lämnar inte heller ifrån sig fusk: man märker, sagt i bästa mening, att han sysslat med journalistik, en utmärkt skola helt visst för att lära sig rensa upp stilen och gå rätt på det väsentliga i ett uppslag. Och det kan han. Låt oss gärna tala illa om s. k. förströelse-läsning, när därmed menas den hopplöst verklighetsfrämmande, konventionellt snobbiga »litteratur», som inte har något alls med litteratur, med dikt, eller konst att göra. Men när vi säga att Gustaf Hellström i sina noveller är en utmärkt och litterärt fullvärdig förströelseförfattare, ge vi genren en komplimang. I samlingen Mannen vid ratten, bestående av sexton berättelser, finns ingen man skulle uteslutit om man fått bestämma, men väl en hel rad förträffligt givna »short stories.»

En trevlig barnpension har av frökn. L. Welander och E. Gyllenkrook öppnats på Saltsjöbaden för smätningar mellan 2—14 år. En väl belägen villa har inretts på ett förtjusande sätt för ändamålet — se miniatyrinteriören ovan och säkert komma de små gästerna att må utmärkt där.

Det är Fruktsaft SANITOS

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

NÄR SKALL MAN GRÄLA?

INTERIÖR FRÅN ETT MODERNT HEM.

ASKVÅDER FÖR EN GANGS SKULL.
Det rensar luften, heter det. Må tro det?
I familj?

Emellertid måste det ibland göras upp och så gjordes det upp en eftermiddag. Då husets herre och fru komma hem halv sex, middagen ätes 5,45 och barnet skall ligga klockan 8, kan man precis på klockslag räkna ut, när det talades. Barnet läste inte sina läxor ordentligt, det spelade inte över ordentligt, det skylldes ifrån sig be- träffande leriga kängor, brinnande ljuslåg- gor och annat.

Sedan lästes den svåraste läxan och den gick ohyggligt dåligt, naturligtvis. Det be- höver man inte vara psykoanalytiker för att förstå.

Barnet fick gå och lägga sig.

Herrn och frun försöka låtsas som in- genting. Frun konverserar.

— Ska vi behöva lägga någon jord på tomten i vår, tro?

— Det förslår inte med det, svarar herrn bittert. Registratören har vräkt på lass på lass och jorden rinner bort, lass på lass!

Paus.

Frun:

— Det där var inte svar på min fråga. Men låter det så, är det bäst att inte läg- ga på ett grynet. Låt'et vara bara.

När skall man gräla i ett modernt hem? är den originella fråga författarinnan här gör sig. Det blir aldrig någon tid över för grälen — och så är svaret givet på den frågan.

Paus.

Herrn:

— Ser du saken så kan man ju alls inte resonnera med dig. Jag föreslår att vi inte tar upp ämnet förr än du kan förstå vad man säger.

Frun genast, utan spår till paus:

— Jag förstår dig bättre än du tror. Du kan inte ge ett svar på en fråga. Vore det svar till en flicka som ska gifta sig att säga henne att hon inte kan reda sig med mindre än tolv dussin toaletthand- dukar och aderton dukar och sexton par lin- nelakan och...

Herrn är redan halvvägs inne i barnkam- maren för att ta godnatt av barnet.

— Hon ligger och gråter därinne, säger han mörkt, när han kommer ut. Jag vill säga dig en sak. Ska det grälas, bör det inte ske om kvällarna.

Frun går in till barnet.

Maken har rätt. Man skall inte gråta sig till sömns. Det hetsar och skakar, dröm- marna bli onda, man vaknar tung och oglad och med fruktan för den dag som förestår.

Hon kelar med barnet och ser det le till slut och det blir bra, kyssar och litet löften och förklaringar: »Man är inte ond på dig, men man måste ju bara säga till en smula. Du är vårt solsken och vi hålla av dig, vi älska dig.»

Sedan går frun en stund in till sig och det är mycket tyst i två timmar.

Så säger herrn med en glimt.

— Hur många par linnelakan hade du, när vi gifte oss?

— Inte ett enda! svarar frun befriad. Jag hade fyra par av bomull och dem hade jag fått i present. Du har rätt, på kvällar- na kan man inte gräla.

Men när skall man göra det?

På morgnarna är det omöjligt. Dels är man alls inte pigg då och dels hinner man inte, man skall ju skingras till skolan och arbetet för dagen, man ser på klockan och minuterna gå i en bestämd rutin, tick- tack.

Sedan träffas man vid middagsbordet. Då kan man absolut inte gräla! Att äta i misshumör — omöjligt. Maten fastnar, ma- gen snör ihop sig, om också strupen lyc- kas hålla sig klar. På middagarna, omöj- ligt! Det säger den enklaste självbevarel- sedrift. Man visste det inte i gamla tiden. Då gjordes det upp vid middagsbordet, hus- fadern var stum och oåtkomlig, modern satt och svalde, barnen vågade inte se upp och tala var tabu. Så åt man middag i Sve- riges land i tusende hem för 100 år sen.

Sedan var ju klockan nära halv sju, dagen lider mot sitt slut. Kvällen nalkas, då man samlad och lugn skall bereda sig för nat- tens ljuvlighet, ty en natt i djup sömn är det bästa av allt, en källa till styrka och klarhet. Till det undermedvetna skall man glida in med jämnvikt i sinnet.

Men när egentligen, skall man då gräla i ett modernt hem?

VERA v. KRÆMER.

Iduns julnummer

som gratis medföljer nästa n:r till alla prenu- meranter, är i år ett Damernas eget, gediget, intressant och roande, med bidrag utslutande av kvinnliga författare och konstnärer. Selma Lagerlöf, Annie Akerhielm, Alma Söder- hjelm, Eugenie Schwarzwald, Olga Raphael- Linden, Rosa Fitinghoff m. fl. svara för in- nehållet och Aina Stenberg-Masolle, Hjördis Tengbom, Alice Nordin, Jenny Nyström, Ragnhild Nordensten, Maja Synnergren m. fl. märkas bland bidragsgivande konstnärinnor.

På grund av sjukdomsfall och lokalens av- stängning för reparation måste Idunklubbens i Stockholm samkväm framflyttas en vecka. Sekt. II sammanträder nästa gång torsdagen den 9 dec. i Centralpalatset och sekt. I tors- dagen den 16 dec. Fru Alvin håller föredrag. Och redogörelser för det tråkiga inställandet av samkvämen komma att lämnas. Idunklubben i Malmö sammanträder nästa gång tisdagen den 7 dec., då det blir uppvis- ning i rytmisk dans av Mary Wigmanlärarin- nan gymnastikdir. Signe Peterssons elever, säng av fröken Ingrid Nilsson och deklamation. En innehållsrik afton som är värd "fullt hus".

SKALL JAG TAGA VARA PÅ MIN SYSTER?

ETT MANINGSORD TILL DEM »SOM HA NÅGON STUND ÖVER».

OFTA, DÅ JAG MEDVERKAT VID bazarer eller rättare sagt försäljningar för välgörande ändamål, har jag insett vilken stor makt pressen äger, då det gäller att hjälpa. Därför griper jag nu tillfället, att genom Eder vädja till Edra läsarinners goda hjärtan, fast det denna gången ej är fråga om någon försäljning, pengar eller dylikt — utan om tid.

Under de år jag var styrelseledamot i för- eningen Genom Eget Arbete, kom jag vid våra uppköp av arbeten ofta i kontakt med äldre, ensamma damer, och blev det klart för mig, att det är ej endast pengar, som människan behöver i detta livet. Nog tänkte jag mången gång på Anna Maria Lenn- grens ord:

»En slant, o kristen, mättar mer
Än läxor ur katkesen,»

när jag såg de gamlas glädje vid motta-

Fru Maud Matton, f. Lennmalm, Roslags Näsby, maka till f. kontorschefen George Matton fyller den 9 december 60 år. Ombedd av Idun att göra ett ut- talande till födelsedagen skriver fru Matton dessa läsvärda ord.

gandet av den ofta nog ganska ringa sum- man för deras arbeten. Ja, slanten var bra och brödbekymren för de närmaste dagar- na borta — men ibland kom det vid av- skedet en suck ur hjärtat: »Allt skulle gå, om jag bara ej vore så ensam — har ej talat vid någon på veckor.»

Därför skulle jag genom Edert vänliga tillmötesgående vilja bedja alla, »som ha någon stund över»: »Sök upp en av des- sa gamla ensamma, frisk eller sjuk, prata litet med dem, låt dem få känna förstå- else och sympati, lyssna tåligt till dem, då de öppna sina hjärtan, giv dem ett vänligt ord eller kanske ett gott råd. Jag är säker om, att Ni efter en sådan prat- stund känner mer glädje och tillfredsstäl- lelse, än Ni anat, och har belöning nog för en stunds uppoffring.»

KOBBS specialblandning av Ceylonthéer, märket Zaryana (gul etikett), giver en kraftig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. Jämför detta thé med andra i handeln förekommande thé- sorter i samma prisläge och Ni skall genast finna Zaryanathéets överlägsenhet i kvalitét.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

MARTHA SCHUBERT.
F. Rosenberg, Saltsjö-Stor-
ängen. Änka efter majoren
L. J. Schubert.
75 år den 4 december.

HILDA BYGDÉN.
F. Edin, Uppsala. Maka till
överbibliotekarien, fil. d:r
Leonard Bygdén.
75 år den 8 december.

HANNA DILLBERG.
F. Sjöstrand, Halmstad. Ma-
ka till direktören Carl J. F.
Dillberg.
75 år den 9 december.

HULDA SOHLBERG.
Fru. Ljungby. Maka till di-
rektören Oskar Sohlberg.
70 år den 27 november.

ANNA DEIJENBERG.
Fröken, Stockholm. F. d. fö-
reståndarinna för Samskolan
i Ronneby.
70 år den 3 december.

WENDELA GRADELIUS.
F. Herlitz, Lärbro. Änka ef-
ter kyrkoherden i Othem G.
Adolf Gradelius.
70 år den 5 december.

SIRI STRANDMARK.
F. Nibelius, Bolmen. Änka
efter läroverksadjunkten I.
M. Strandmark.
70 år den 9 december.

ELIN BERG.
F. frih. Hermelin, Biskops-
kulla. Änka efter godsägaren
m. m. O. A. Berg.
65 år den 4 december.

CECILIA SAHLIN.
F. Lilliehöök, Uddeholm. Ma-
ka till provinsialläkaren, d:r
Yngve Sahlin.
60 år den 3 december.

ELIN APPELBOM.
F. frih. Stjernstedt, Latorps-
bruk. Änka efter kyrkoherden
V. Appelbom, Vintrosa.
60 år den 6 december.

HULDA HEDLUND.
Fru, Göteborg. Änka efter
prokuristen C. M. Hedlund.
60 år den 6 december.

EMMA HÆGERSTRÖM.
F. Tillberg, Berga. Maka till
stationsinspektoren Albert
Hegerström.
55 år den 6 december.

ASTRID LENÉ.
F. Söderbaum, Jönköping.
Maka till rektorn, fil. d:r
Gustaf A. Lené.
50 år den 27 november.

HELGA THELANDER.
Fru, Mörarp. Maka till di-
striktsveterinären C. R. The-
lander.
50 år den 30 november.

ELSA IDAR.
F. Lönnberg, Västerås. Ma-
ka till andre stadsläkaren, d:r
Carl Idar.
50 år den 4 december.

SOPHIE-LOUISE LIND-
FORS †.
F. Krook, Stockholm. Änka
efter handlanden C. E.
Lindfors.
* 1829, † den 20 november.

SELMA HECTOR †.
F. Robach, Stockholm. Änka
efter lantbrukaren C. D.
Hector.
* 1833, † den 17 november.

MILDA KLINGSPOR †.
F. Weber, Stocksund. Maka
till majoren John Klingspor.
* 1864, † den 21 november.

MIM RYDBERG †.
Fröken, Strängnäs. F. d. fö-
rest. f. Strängnäs Elem.-lärov.
f. flickor. Dotter till prosten
teol. d:r A. Rydberg.
* 1865, † den 18 november.

CARIN FREDRIKSSON †.
F. Lamm, Ämäl. Maka till
läroverksadjunkten H.
Fredriksson.
* 1888, † den 20 oktober.

EN HÄRLIGT doftande kaffekrans, väljäst, lækker,
bakar Ni på 1/2 timme med Rumford bakpulver.

EN I LEDET. AV LOUISE HEILGERS

DET ÄR SÅ MÅNGA SOM TILLHÖRA ledet, människor med grå ansikten och luggslitna kläder, människor, som ingen saknar, då de bli efter eller alldeles försvinna, folk, vars enda fruktan i livet är att bli utan plats, vars enda hopp är döden.

Hon arbetade på ett Citykontor för ett pund i veckan och marscherade med de andra. Men eftersom hon ännu var ung, var hon skär i hyn, och efter som hon bar romantiken som en stor röd ros fästad på bröstet av sin luggslitna klädning, var hon lycklig. Romantiken var koncentrerad på en bokhållare med trettio shillings i veckan, som hade ärmskydd av papper under arbetstimmarna och tvättskinshandskar vid högtidliga tillfällen. Han var också livligt intresserad av kapplöpningarna i sin sporttidnings middagsupplaga. Hon fann hans sportintresse underbart, det tycktes föra honom närmare hjältarna i de noveller hon slukade så ivrigt på lunchtimmen. De voro inte riktigt förlovade, men det var en självklar sak, att han tillbragte sina lediga kvällar tillsammans med henne och likaså de lördagskvällar, då fotbollen icke visade sig ha en överlägsen dragningskraft.

Han behandlade henne med en slags beskyddande tillgivenhet, och hon som aldrig lärt känna kärleken, fann den utsökt, och hans vårdslösa kyssar voro de stjärnor, hon drömde om, då hon låg i sin lilla hårda säng om natten.

Han var säkert icke överdrivet frikostig. En biografforeställning och en billig te-bjudning var den enda lyx han brukade bestå henne, men han talade dunkelt om »utgifter», och hon, som aldrig vetat vad det var att få tillräckligt att äta, var vederbörligen tacksam och älskade honom för dessa episoder i hennes tråkiga liv. Hon kunde glömma, att hon var en nolla, bara en i ledet, som ingen skulle sakna, om hon blev sjuk eller dog, då hon satt bredvid

honom på biografen med hans hand i sin, eller kände hans fot vidröra sin under A B C-restaurangens marmorbord. Aldrig satte hon på sig sin luggslitna blåa serge-dräkt en kall vintermorgon utan att fästa romantikens ros vid bröstet. Hela dagen tröstades hon av rosens varma röda prakt. Ingen annan visste, att den fanns där. Det var bara hon, som under pauserna i arbetet insöp dess doft och bävade. Å, det var värt allt i världen att vara älskad — de kalla och våta gatorna, och det stränga arbetet, och de otillräckliga måltiderna och den luggslitna klädningen och de lappade skorerna, och den beständiga ångslan för arbetslöshet. Ingenting betydde något så länge en blek fet bokhållare med trettio shillings i veckan älskade henne.

En kväll, då hon mötte honom alldeles utanför den underjordiska stationen, där hon brukade vänta på honom, tills det behagade honom att komma, var han så blek, att hon blev rädd.

— Är du sjuk, Alf? stammade hon. En liten stund vägrade han att tala, och stod där i kylan och vätan och stirrade dystert framför sig. Så övertalade hon honom med smeksam mildhet att gå in i ett terem i närheten, och under inverkan av det varma teet och det rostade brödet blev han foglig. Så utgöt han sin smärta i hennes viliga öron. Han hade satt på en häst som tappat, han hade haft otur sista tiden... Han hade hoppats bättra på sina affärer genom att sätta tjugo mot ett. I stället hade han förlorat igen. Han hade lånat ut firmans lilla kassa, och i morgon var det lördag... Han måste ha räkenskaperna i ordning till dess, och... Det gällde bara några få pund, men...

Det blev en dyster tystnad.

Hon tänkte plötsligt, där hon satt med knäppta händer, på den lilla summa, hon mödosamt, vecka för vecka, samlat ihop till den nya vårdräkten. Hon hade icke fått någon ny klädning på evigheter. Strängt taget hade hon inte råd att köpa den nu heller, men de hade blivit bjudna på en

kamrats bröllop om en vecka, och hon hade sparat genom att hoppa över lunchen för att kunna köpa den nya, gröna klädningen hon sett i klädeshandlarens fönster på samma gata hon bodde...

Tappert sköt hon undan drömmen. Hon berättade för honom om sin skatt. Hans ögon strålade. Utan tvekan mottog han hennes offer. Hans kyss den kvällen var kanske en smula varmare, det var alltsammans.

Hon gick på bröllopet en vecka efteråt i samma luggslitna klädning och hatt. Alf följde med henne strålände i cylinderhatt och gula handskar. Han sade ingenting, hon visste endast dunkelt, att han skändes för hennes fattiga yttre. Hon såg på de andra gästernas brokiga klädningar, de blomsterprydda hattarna och hennes själ ryste. Hon var den mörka punkten på festen. Hon kunde icke stå och möta deras öppet föraktliga blickar. Sedan såg hon honom fördjupad i förtroligt samtal med en storväxt, dryg flicka i ilsket violett. Han hade inga ögon för luggsliten blå serge.

Hela kvällen undvek han henne. Det var först sedan bruden hade rest under en ström av skratt och konfetti, som han sökte upp henne. Och då var det bara för att fråga, om hon hade något emot att gå ensam hem. Han hade lovat miss, miss... Han hade takten att stamma.

Då fick hon sitt lilla ögonblick av mod. Tappert kastade hon till honom svaret. •Gå, gå! sade hon gällt, jag är utledsen på dig!

Livet hade slutligen lärt henne mod. Då hon vandrade sin ensliga väg hem, slet hon loss romantikens blomma, där den hängde vissnad på bröstet, och kastade den från sig. Trotsigt gick hon emot de tomma, grå åren, den långa, gråa marschen, de trötta, gråa ansiktena. Hädanefter var hon bara en i ledet.

På restaurang Riche i Stockholm sammanvigdes lördagen den 13 november ingenjören Sam Hedqvist och fröken Märta Andersson, dotter till framlidne hamnkaptanen H. R. Andersson och hans efterlevande maka. (Foto: Lindqvist.)

I Engelbrektskyrkan i Stockholm sammanvigdes måndagen den 15 november kammarjunkaren, greve Baltzar Wachtmeister och fröken Vera Toll, dotter till majoren, frih. Johan Toll och hans maka, född von Rettig. (Foto: Lamm.)

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Herren välsigne dig från Sion, Han som har gjort himmel och jord. Psalm 134: 3.

Han lugne edra hjärtan och styrke eder till allt vad gott är både i gärning och ord.

II Tess. 2: 17.

Han vägrar dem icke något gott, som vandra i ostrafflighet. Psalm 84: 12.

Eder himmelske Fader vet, att I behöven allt detta. Matteus Ev. 6: 32.

Ät de redliga förvarar Han sällhet. Han är en sköld för dem, som vandra i ostrafflighet.

Ordspr. 2: 7.

Herren skall då vara ditt hopp och Han skall bevara din fot för snaran.

Ordspr. 3: 26.

Är Gud för oss, vem kan då vara emot oss.

Rom. br. 8: 31.

Guds ord och löften ej kunna svika
Nej de stå fasta, som urtidsbergen
När stöden falla och från oss vika
Det stödet sviktar ej då.

Guds löften hålla
Vad än jag mister
Vad än som brister, de brista ej
Om himlens stjärnor än slockna alla
Guds löften falla aldrig, nej.

De kooperativa företagen — allas egendom

V Å R D R O T T N I N G I R O M

H E N N E S N Y A B O S T A D .

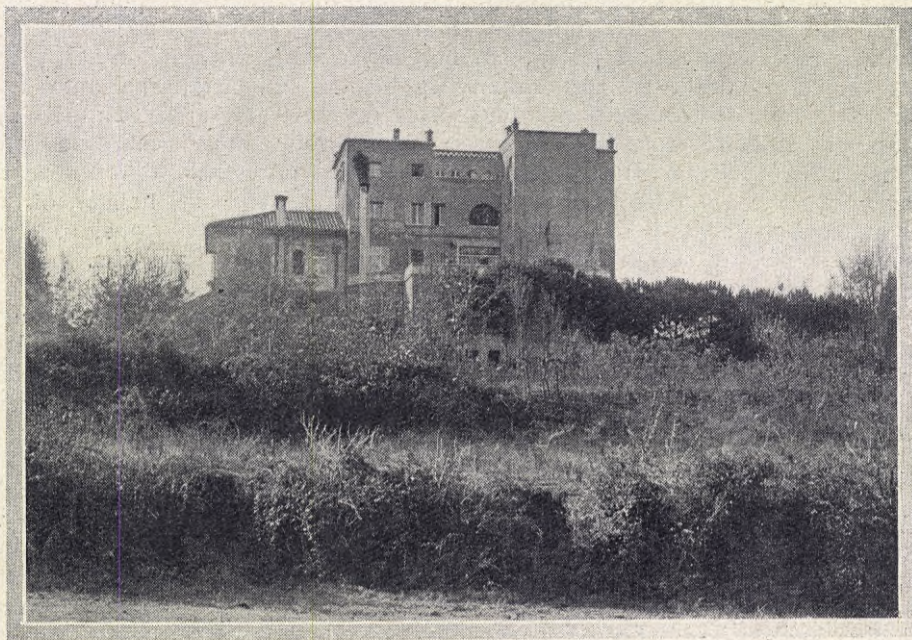
L'ESTATE DI SAN MARTINO, som man kallar en släng av eftersommaren här i Italien, har i år varit mera än vanligt varm och givmild. Med slösande hand har solen sänt sina strålar från en blå himmel, och har »scirocco» ibland gjort denna litet blekfärgad, vips har man klagat. Så bortskämd blir man här, att man nästan fordrar en evigt blå himmel och en alltid ofördunklad sol.

Det är dock blott Rom som mer än alla andra platser åtnjutit denna förmån. Från norra och södra landsändar ingå underrättelser om översvämningar, orsakade av skyfallsliknande regn. Och till synes har Den Eviga Staden igen haft förmånsrätten före alla andra. Vad är det för genier som stått faddrar vid dess vagn? Huru kommer det sig att blotta ordet Rom har en klang, fylld av något mystiskt och outtydligt? Huru kommer det sig att den som varit här en tid alltid måste längta åter hit igen?

Drottning Victoria är här inkognito och tillbringar sina dagar i största tillbakadragenhet, men tar dock som oftast en promenad i sin automobil. Nästan alltid har hon gjort ett kortare eller längre uppehåll i Rom innan hon begivit sig till sin villa på Capri. I år har hon inte företagit färden till sin egen ö. Det är rätt besvärligt att komma från fastlandet dit, ty Capri består sig inte med en hamn där båtar kunna lägga till, utan man måste bege sig i land med roddbåtar.

Från en balkong på Grand Hotels första våning har den blågula flaggan vajast och avslöjades således till hälften inkognitot. Drottningen har under alla sina besök här bebott samma rum.

Jag tror att drottning Victoria höll av sin lilla våning på Grand Hotel. Genom fönstren strömmar solen in hela förmidda-

Drottningens nya residens i Rom.

Drottning Victoria tillbringar inte denna vinter på Capri, utan stannar i Rom, där ett nytt palats förvärvat för hennes räkning.

gar — när det är soligt förstås! — och utanför är en liten park av alltid gröna ilexträd. Där denna tar slut öppnar sig Piazza delle Terme med sin vackra, moderna fontän vars mittstråle kastas flera meter upp i luften där solstrålarne bryta sig skimrande i kaskaden. Till vänster om piazzan resa sig lämningarne av Diocletians Termer, där man nu ser kyrkan S:ta Maria degli Angeli, Museo Nazionale, många andra institutioner att förtiga. På andra sidan piazzan är en park och långt borta skönjes i ett blåaktigt töcken konturerna av Albanerbergen.

Från dessa fönster kunde vår drottning bevittna det skådespel som upprullades på Piazza delle Terme den 4 november, årsdagen av Italiens fredsslut, då en högtidlig mässa hölls i kyrkan S:ta Maria degli Angeli. Karabinärer, infanterisoldater och fascister upprätthöll den strängaste ordning och inga obehöriga släpptes fram. Det som bäst av allt bevisar vilken ny

anda nu råder här, var att ingen protesterade emot att inte bli framsläppt. Det italienska folket har frivilligt underkastat sig en sträng disciplin.

Redan tidigare talades om att underhandlingar fördes att skaffa drottningen ett lämpligare residens. Ty Grand Hotel ligger mitt i stojet och larmet av en våldsam växande storstads buller. Och nu har ombytet redan gjorts och drottningen har flyttat in i en villa i utkanten av Rom där sol, ljus och luft strömmar in och där man ser ut över de blånande sabinerbergen. Villan beboddes till för några månader sedan av drottning Olga av Grekland som köpte den och avsåg att ha den som sitt

ständig hem. Men i stället förunnades det henne att njuta därav blott några få månader innan hon gick bort för alltid.

Bilden här visar villan från den ena sidan där den icke har några villor eller hus i sin närhet. Vid stora ingången står en karabiniär och en fascist på vakt. Jag är viss om att all möjlig hövlig uppmärksamhet, cortesia som man säger i Italien, är visad drottning Victoria såväl som alla andra främlingar. De som bo här känna inte alls till det avskräckande regementet som enligt somliga svenska tidningar lär råda härnere efter det sista attentatet mot Mussolini.

Fortfar hösten och vintern att visa samma blida anlete som hittills kan drottning Victoria njuta av en andra sommar i år. Fönstren i villan stå vidöppna att släppa in solen och termometern visar 22 à 23 grader Celsius i skuggan! Lönträden stå med kraftiga, mörkgröna löv ännu medan vildvinet blossar i rödaste färger.

Och vilken läkare kan mäta sig med läkaren Sol? Drottningen måste bli frisk här! —a.

Senaste parisfrisyrer kunna damerna här studera. Fr. v. den ytterst mondäna pojklippningen, som dock inte kan bäras av vem som helst. — En förnäm och mjuk shingelfrisyr. — Knuten i nacken är inte alldeles bortlagd. — Lugg är betydligt vanligare utomlands än här hemma och synnerligen modernt just nu på unga flickor.

SKÅDESPELAREN OCH FÖRFATTAREN

SKALDETYPER PÅ SCEN OCH FILM.

Författaren — geniet — slarvern sådan Ivan Hedqvist framställde Ejlert Løvborg i Hedda Gabler. (Almberg & Preinitz, foto.)

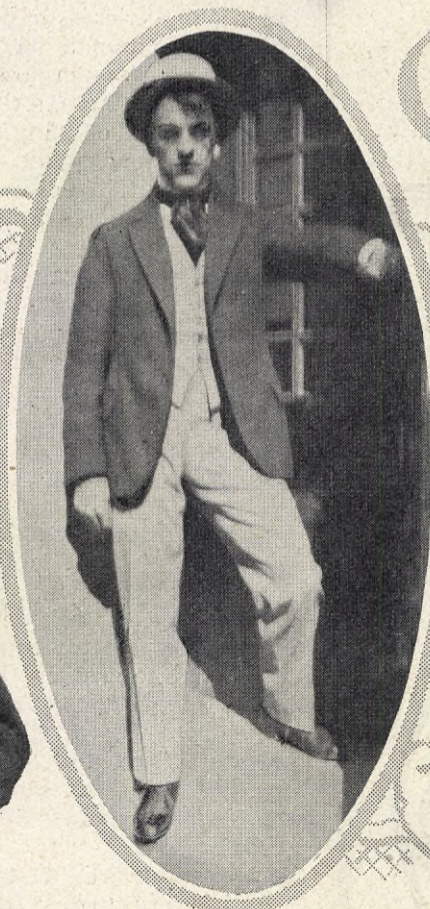
Skalden som sjunger. I Rodolphe i operan Bohème är hjälten skald av äkta parisisk standardtyp med polisonger, sammetsrock och en fattig ateljé under takåsen, där han bränner sina manuskript för att ge värme åt sina vänner. Joseph Hislop som Rodolphe. (Flodin foto.)

Skalden — salongshjälten är inte så vanlig i våra dagar som då Byron — här i filmgestalt från "Siste kavaljeren" — levde.

Studentpoeten Falk (Gösta Ekman) i Ibsens "Kärlekens komedi". (Almberg & Preinitz, foto.)

En rolig författartyp gjorde Ivar Kåge som Tofte i Tor Hedbergs "Kärlekens krokvägar".

Den välklädda amerikanske författaren Ronald Colman är väl mest Ronald Colman, men också framgångsrik författare i "Mörkrets ängel".

Skalden — fattig-lappen. Gösta Ekman gör i Oscars-teaterns pjes Moloch en briljant typ av skalden — proletären, som lever ur hand i mund på sin beställningslyrik. (Almberg & Preinitz, foto.)

Mitzi
Läppstift

MITZI-preparaten
— den moderna
kvinnans förnä-
sta skönhetsmedel.

Gahns läppstift MITZI är ett modernt skönhetsmedel av högsta rang; förlämnar läpparna en naturlig rosig färg, som är varaktig och motstår vatten. Färger ej ifrån sig vid kyssande; fullkomligt ofarligt att använda.

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

Två märkliga nyheter!

A. S. Suneson

GAMMAL GRUND

Natur- och kulturskildringar från Norra Vedbo och Tveta härader i Småland. Med omslagsteckning och förord av prof. Albert Engström. Ur förordet:

"— en folklivsskildrare och bygdekännare av hög kvalitet. I sista stund räddade från glömska föreliggande här saker av största värde för svensk kulturhistoria. — Här finnes kunskap och kärlek, patos och humor. — Jag hälsar den redan som klassisk."

Emil Ludwig

GENI OCH KARAKTÄR

Femton porträtt. Med 15 illustrationer. Bemyndigad översättning.

"— en av det moderna Tysklands mest bemärkta författare — Psykologien är skarp, ofta verkligt originell och träffande, framställningen utmärkt av ett utomordentligt sinne för det individuellt betydelsefulla och totaluppfattningen äger både enhetlighet och kraft." O. W.

C. E. FRITZES BOKFÖRLAGS AKTIEBOLAG

THERMOGÈNE- VADDEN

alstrar värme och motverkar ryggskott, reumatism, hosta, heshet etc.

Pr paket Kr. 1.25.

Praktiska Nyheter!

SLOTTSSENAP

på hushållsglas i 3 storlekar.

KUNGS-ÄTTIKA

KUNGS-VINÄTTIKA

på karaffer.

Äro marknadens förnämsta fabrikater.

Guldmedalj 1924.

A.B. UPSALA ÄTTIKSFABRIK

Försvinner skalden.

(Forts. fr. sid. 1283.)

ett Gimle bygga vill,
och sången blott mitt verktyg är,
min murarslev därtill."

Det är diktens stora uppgift.

Motstånd och längtan inspirerar.

Just tidens prosa föder längtan efter poesi säger skalden och intendenten Gunnar Mascoll Silfverstolpe:

— Jag är nog optimistisk att tro att dikten finner sina livsmöjligheter i alla tider — sålunda även i en tid, som enligt Eder formulering är »krass, materialistisk och jäktande». En tidsanda som den nyss karaktäriserade kan verka förlamande på andra andliga insatser t. ex. på vetenskapen, som absolut kräver ro och omvårdnad, men jag är inte säker på att den får dikten att förtvina. Motståndet, trycket utifrån är också en inspirationsfaktor, och den lyriska känslan är icke sällan inriktad på längtan. Och i järnåren tar Apollon kanske Heidenstams ord till motto:

"Bliv ung på nytt och en hjälte bli,
ty nu, just nu, vore liv ett liv,
när allt vad du älskar och allt vad du ärar,
förtrampas av hunnernas stormande härar!"

Det tredubbla äktenskapet.

(Forts. fr. sid. 1287.)

sträva att göra äktenskapet mera bindande än det någonsin varit — icke i och genom yttre lagband utan i kraft av kontrahenternas inre ofrånkomliga samhörighet. Den moderna människans etiska strävan syftar mot personlighetens frigörelse och fullkomning. Hon har fullt klart för sig att det icke finnes något som lägger så stora hinder i vägen för detta mål som den trista, ödsliga ensamheten — och att intet verkar så beförande på uppnåendet av målet som ett samliv, i vilket man utan någon inskränkning tar på sig den andras lidande och gör sig till ett med alla hennes bekymmer och vedervärdigheter. Men har man levat sig samman på detta sätt, blir varje försök att komma loss från varandra illusoriskt. Man kommer till insikt om att man gör bäst i att en gång för alla fastslå äktenskapets oupplöslighet — d. v. s. att bränna sina skepp, fullt beslutna att samfält kämpa sig igenom alla svårigheter på vägen och att icke ens rygga tillbaka för gemenskapen i lyckans tragiska undergång. Dessa tendenser i samtiden syfta mot ett återupplivande av det oupplösliga äktenskapet.

Resultatet skulle alltså bli att det hittills enhetliga äktenskapet sönderföller i tre sociala institutioner: — 1) den fria förbindelsen; 2) hemgemenskapen; 3) det sakramentala, oupplösliga äktenskapet. Var och en av dessa institutioner skulle ha sina lagar angående egendom, barn, upplösning o. s. v. — och framför allt sina oskrivna lagar. En var skulle klart och tydligt veta de förpliktelser och den inskränkning i den personliga friheten som följer med den ena eller andra formen. Intet skulle naturligtvis hindra att man från den ena institutionen ginge vidare till den andra, sedan man vederbörligen provat sig själv och motparten. På detta sätt skulle man icke endast kunna vinna större klarhet och social ordning i de sexuella förbindelserna utan också större ärlighet och renhet.

Min verksamhet som läkare har givit mig tillfälle att blicka in i tusentals äktenskap och jag har därvid blivit mer och mer övertygad om omöjligheten att tvinga de linjer, utefter vilka formbildningen försigår spontant, att löpa samman till en enda linje. Människorna ha blivit alltför individuellt differentierade för att äktenskapligt kunna stöpas i samma form.

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39
Göteborg Malmö

Yllestrumpor

och liknande yllesaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelt varaktiga samt krympa icke. Vid en större statlig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

Klännigar, underkläder,

garn, mattor

— allt blir bäst färgat med

HEMFÄRGEN
HÄRVAN

Färgmetoden — utan kokning — är den enklast tänkbara.

Begär färgkarla.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

En elakartad liktorn

kan plåga Er intensivt — inte sant? Ni skär den och det känns bättre ett par dagar, men sedan kommer smärtan igen — det vet Ni sannolikt av egen erfarenhet.

Med kniv eller plåster blir Ni således aldrig kvitt Edra liktornar — men efter Radox-fotbad kan Ni lätt och smärtfritt taga bort t. o. m. en gammal inbiten liktorn med roten.

Har Ni liktornar, kan Ni inte få effektivare hjälp än den Radox ger.

Även ömhet, fotsvett och andra fotkrämpor försvinna genom ett Radox-fotbad, och efterlämnar en behagligt skön känsla i fötterna.

Köp hem Radox idag — bruksanvisning finns på paketet.

RADOX
(Utvecklar syre)

säljes å apotek, parfym-, kemikalie- och speceriaffärer. Kr. 2:50 per pkt. Skulle Eder handl. ej ha Radox, så rekvirera direkt från

Eneqvist, Holme & Co A.-B.
Vasagatan 15-17, Stockholm.

Må nu ingen tro att tanken på en flerfaldig form för äktenskapet är något nytt. Det finns väl tvärtom få tankar som i så hög grad som denna äga traditionens stöd. I det gamla Egypten fanns det dels ett »skriftligt» äktenskap som icke utan vidare kunde upplösas och dels ett lättupplöst. Den romerska rätten hade dels ett ouplösligt äktenskap vilket i sin tur ingicks på tre olika sätt; dels ett fritt äktenskap, under vilket kvinnan stod kvar under faderns förmynderskap och som alltså närmast motsvarade det som här kallats legaliserad fri förbindelse. I det gamla Indien fanns det icke mindre än fem äktenskap och av dessa ha tvänne blivit bestående: — Brahma-äktenskapet, som är en rent social institution och som ej tar någon hänsyn till kontrahenternas känslor, och Gåndharva-äktenskapet, som är byggt på ömsesidig böjelse. I Kina har man sedan äldsta tider vid sidan om äktenskapet haft det legaliserade konkubinaten.

Dylika historiska fakta visa hur andra folk och raser när de nått en högre kulturell differentiering icke kunnat reda sig med en äktenskaplig form. Varför skulle då vi, som nått en individualisering utan motstycke i historien, kunna göra det?

POUL BJERRE.

Barnens julböcker.

Lektor Marie-Louise Gagner börjar sin vanliga rond för Idun i julens flod av ungdomslitteratur.

Barn- och ungdomslitteratur.

FÖR FÖRSTA GÅNGEN SEDAN många år synas bokförlagen — en del åtminstone — ha behjärtat recensenternas önskan att ej komma med julböckerna i allra sista stunden. Av julens barn- och ungdomslitteratur har redan en del flickböcker och äventyrsböcker utkommit.

I serien Blå böcker från Lindblads förlag märkes den kände norske författaren Gabriel Scotts »Kari Kvällsvard». Det är en frisk och rolig bok. På ett naturligt och älskvärdt sätt skildras där en ung flicka, som misslyckats i middelskolexamen men som, när hon kommer på sitt rätta område, det praktiska arbetet inom hemmet, visar, att hon är minst lika mycket värd som de allra främsta skolljusen. Man lär sig riktigt hålla av Kari och förstår innerligt väl författaren, då han slutar boken med en liten hjärtesuck över att det ej var han själv, som fick Karis hjärta. — Även Greta Carlssons Familjens Mascot höjer sig genom sin naturlighet, friskhet och humor betydligt över de vanliga flickböckerna. Greta Carlsson, redan förut välkänd genom sina Susan- och Turkböcker, har här visat, att hon har goda möjligheter även för ett högre stadium. — Lövängen av Jeanna Oterdahl erinrar i vissa avseenden om »Den lilla drottningen» av samma författarinna, en mycket läst och älskad berättelse. Både rums- och tidsmiljön är i Lövängen fullt realistiskt skildrade — åtskilliga ganska dystra sidor finnas här — men psykologiskt sett verkar den ej fullt övertygande. Särskilt över lilla Anna-Marias känslor för Johansson ligger det något främmande och överkligt. Flickebarnet förutsattes ju ej vara mer än en 9—10 år. Kanske är det emellertid dels de stora förväntningarna man efter »Skolflickor» ställer på författarinna, dels jämförelsen med Kate Douglas Wiggins genialiska Två små hemlösa (behandlande samma motiv), som gör, att man känner sig en smula besviken inför Lövängen. Boken har emellertid mycket att lära lyckligt lottade barn och kommer säkert att göra ett starkt intryck på känsliga

Denna glada uppsyn får man, då man tvättar sig med den härliga Ovicula-tvålen.

A. & L. Andersson
Stockholm.

Kan utseendet föryngras?

Ja, om hyn blir vackrare!

Det är tecken på frisk fysik och kroppslig hälsa, när hyn är ungdomlig och skär. Är hyn ful och dålig lider hela systemet. Giv därför utseendet den ungdomsvarma, strålade vackra teint, som begagnande av F. Pauli's Ovicula skänker det! Använd Ovicula — skönhetstvålen — varje dag, och dess äggula och fina medicinska beståndsdelar skall utöva sin välgörande — föryngrande — verkan! Aldern spelar ingen roll. Hyn blir alltid ungdomsfrisk där F. Pauli's Ovicula — skönhetstvålen — medverkat.

Vi använda Ovicula tvålen. Lille Bengt älskar att bada och hans rosiga hy vittnar om vilken utmärkt barntvål Ovicula är.

Fru MÄRTA NILSSON
Torsby.

Trots verkstadens smörja och sot får man rena och mjuka händer och ansikte bara man använder sig av en tvål som måste heta »Ovicula» vilken jag rekommenderar.

J. F. CARLSON
Göteborg.

F. PAULI'S

Ovicula

— skönhetstvålen.

Gymnastik och Ovicula stå i ett intimt förhållande till varandra. I förening åstadkomma de båda skapandet av en sund själ i en sund kropp.

ANNA LARSSON
Uddevalla.

GIFT

Et
utan att först ha besökt
aldrig! LJUNGGRENS
Möbelaffärer

Femtio möblemang utställda.

15 Malmskillnadsg. 15, Stockholm.

Den enda affär i Sverige
som säljer

Kristaller
från
eget bruk
direkt till all-
mänheten är

Svenska Kristallaffären
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ
S. Hamng. 45 Vasag. 23-25 Söderg. 10
(Auditorium)

Nyöppnad avdelning för försäljning av vårt bruks tillverkningar av ordinarnt hushållsglas.

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrar Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Illustrer. priskurant franco.

SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Oatine
SNOW

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

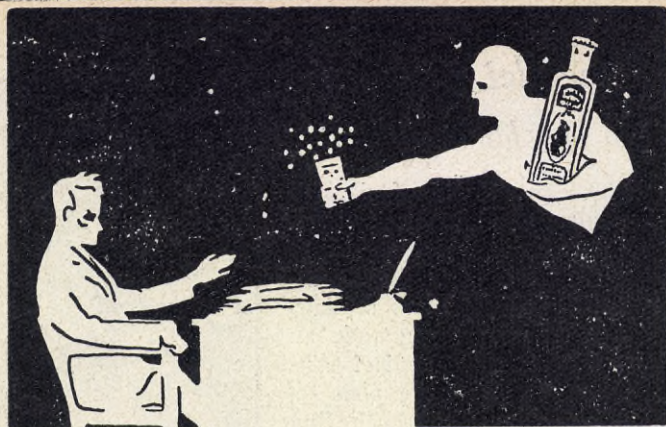
THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag i Malmö.

MARKNADENS
FÖRNÄMSTA
HAVREPREPARATER

Dåsighet och Olust

Är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort. *Fruksalt-Samarin* renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdrivar den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna. *Fruksalt-Samarin* utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka *Fruksalt-Samarin*. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek hos Drogh- och Färghandlare m. fl.

CEDERROTHS TEKN. FABRIK · STOCKHOLM

Den härliga marmeladen
av märket

KarlFazer

är nu åter i marknaden. Finnes i alla välförsedda konditorier, konfektyr- och speceriaffärer.

Ensamförsäljare för Sverige: RUDOLF PERSSON & Co.
Tel. N. 63 01. STOCKHOLM Tel. N. 88 08.

Malmö

vida berömda
för årslång hållbarhet
och brillianta passformer

RYSKA
GUMMIFABRIKS A-B,
MALMÖ.

små flickor. — Bra och rolig är Runas Trettonåringar, (Carlssons förlag) där det religiösa momentet, såsom alltid i denna författarinns böcker, är betonat. För ett högre stadium lämpar sig hennes Skiftande dagar, en samling berättelser. Åtskilliga obetydliga saker rymmas ju här, och ej sällan spränger tendensen innehållet men i stort sett är det en bok med värde i och en pärla av verklig skönhet utgör »Broder Paul», över vilken äkta legendstämning vilar. Formen är, såsom alltid hos Runa, mycket vårdad. — Flickornas årsbok, I Rosengård innehåller goda bidrag av olika författare, till dem Dagmar Thunqvist som synes alltmer utveckla sig i riktning mot större självständighet och fördjupning.

Av författarinnan till den förtjusande flickboken Spirrevip, som borde vara betydligt mera känd och läst än den är, Bertha Holst, föreligger en ny bok, Henriks syster Mariotta. Handlingen rör sig på ett ganska allvarligt område, sjukdom och sjukhusvistelse, och boken kan vara nog så nyttig för bortpöskade och bortskämda tonåringar. Hjältinnan blir förstås frisk och får sin hjärtans kär men har lärt åtskilligt under provotiden. Boken ägnar sig emellertid ej för mindre barn. Till de »samtagna» flickböckerna hör Två vänner av Erna Heinberg, välmenande, men psykologisk och överdriven i sin skildring av »det svarta fåret».

Pojkböcker. I.

I fråga om de böcker för pojkar, som redan utkommit, torde man nog kunna påstå, att standarden är betydligt högre än vanligt. Dels ha åtskilliga på en gång värdefulla, kunskapsgivande och roliga böcker sett dagen, dels bjuder den rena förströelselitteraturen endast mer undantagsvis på rent underhaltiga saker.

Att Sten Bergmans På hundsläde genom Kamtchatka redan hunnit utkomma i ny upplaga vittnar bestämt om att den manliga ungdomens smak — och den kvinnliga med föresten — utvecklat sig i god riktning. — En annan svensk upptäcktsresande, Gustaf Bolinder, har i Kabyler och rövare, En svensk pojkes äventyr i Marocko skänkt våra pojkar en spännande roman. — Genom översättning av Raymond Fischers Den unge experimentatorn har vår sparsamma naturvetenskapliga litteratur för ungdom fått ett synnerligen värdefullt tillskott. I Bonniers nya serie, Önskeböckerna, till vilka jag återkommer senare, märkas bl. a. en omarbetad upplaga av Cleveland Moffetts Vågsamma Yrken, Dale Snedekens ypperliga, starkt fängslande roman från det gamla Hellas, Aristodemus, en av de bästa bredvidläsningsböcker vi äga samt vidare en reviderad upplaga av den kände Skolpojken egen verkstad. — Även bland Saga-böckerna i år finnas åtskilliga volymer, som förträffligt ägna sig att såsom bredvidläsningsböcker sättas i händerna på ungdomen. Det är Sigurd Jorsala fare av C. O. Arcadius, Normandie av C. A. C. Lewenhaupt samt Från Zenon till Cicero (Genom sekterna III) av A. M. Roos. I fråga om sistnämnda bok skulle man ha velat ha en för de unga läsarna mera lättläst och lättbegriplig titel. Man är alldeles särskilt glad, att redaktionen av Saga-biblioteket, vilken haft en sådan utomordentlig framgång i fråga om renodlade »roliga böcker», ej fallit för frestelsen att stanna vid denna genre, utan på senare år därjämte inriktat sig på att förse våra skolor med bredvidläsningslitteratur. — Bland mängden förströelseböcker — kvantiteten är fortfarande orim-

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast
MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANO.

DINERS de PARIS

Luncher, Middagar och Supéer, från enklare, till de mest exklusiva, utgångna från ett förmått kök, levereras och serveras i hemmen. Beställningar mottagas även å allt som faller inom ramen för finare konditori och konfektillverkning. D. de P:s specialblandning av kaffe och te rekommenderas.

DINERS de PARIS

A. SWÄRD

15 KARLAVÄGEN 15

STOCKHOLM

Norr 210 02

Norr 210 06

Men har han med sig som han lofvade en flaska M. ZADIGS Divinia, då förläter jag allt

Vid Nervositet

gäller det i första hand att försöka stärka nervsystemet. Endast härigenom kunna nerverna återfå naturlig spänstighet och lugn. Det direkt ur hjärn- och nervsubstans framställda preparatet Phospho-Energon uppbygger på ett naturligt sätt ett överansträngt och försvagat nervsystem.

Phospho-Energon rekommenderas av talrika in- och utländska läkare såsom det verksamaste medlet vid övervinnandet av nervositet och nervösa svaghetstillstånd.

Phospho-Energonpiller fås på alla apotek i burkar å 100 och 300 st.

Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

ASPIRIN
TABLETTER

Bayer

Äro och förbliva
oöverträffade som
smärtstillande medel.
Endast dessa garantera
bästa verkan och fullständig
oskadlighet.

Priset är nedsatt till 90 öre pr glas.

Vitasan åt
alla åldrar.

**Barnens hälsa —
familjens lycka**

GIV klena barn
Vitasan. Det
smakliga preparatet
Vitasan står under
vetenskaplig kontroll.
Doserung: En
liten tesked 3 gånger
dagligen såvida ej
läkare annat föreskriver.

Vitasan

Vitaminkontrollerad
Torskleverolja.

Pris pr stor flaska 2: 25.
Finnes i apotek o. drogaffärer

ligt stor — märkes Bengt Nylunds Vita björnens underliga öden (Ser. Ur äventyrens värld. Sv. diakonist: s f., en berättelse, byggd på en sägen om en svensk gosse på 1700-talet, som blev bortrövad av indianer och sedan av dessa valdes till höding. — De försvunna pojkar (Pojkarnas äventyrsböcker, Lindblads förl.) samt Pojkarnas julfok (Åhlén & Åkerlund) äro alls ej oävnade. Däremot tycks man vid valet av stoff i Indianboken främst ha inriktat sig på det rafflande och sensationella. En indianbok i våra dagar behöver ej vimla av skräckscener för att den skall intressera.

MARIE LOUISE GAGNER.

Kryssordstävlan i n:r 49.

	1	2	3	4	5	6	7
8		9				10	11
	12					13	
14			15	16	17		18
20		21				22	
		23		24			
25				26		27	
		28					
29	30	31				32	33
35			36	37	38	39	
	40	41			42	43	
44					45		
					46		

Vågräta ord: 2. Fordras inget musiköra för att spela på. 8. Nyttjas vid handarbete. 10. Är många flicknacke. 12. Gödningssämne. 13. En gudinna ur fornegyptiska gudasagan. 14. Preposition. 15. Ett av Skånes många slott. 18. För böjnings underlättande. 20. Vanlig i vulkaniska trakter. 22. Utan sällskap. 23. Kanske vi få lida brist på i vinter. 25. Utrustat över det vanliga måttet. 26. Symbol för styrkan. 27. Aga och fågel. 28. Likörsort. 29. Kan uppträda på tyg och metall. 32. Äro icke skogens djur. 35. Avslag. 36. Primitivt försäljningsställe. 39. Pronomenform. 40. Uppföda. 42. Bild föremål för dyrkan. 44. En främmande religion. 45. Förekommer dagligen vid regementena. 46. Påstås komma med nytt liv.

Lodräta ord: 1. Har avseende på slut och ljus. 2. Odalnamn. 3. Sydfrukt som finner användning vid matlagning. 4. En gudinna som ej är främmande för lösarna. 5. Finnes i ögat. 6. Är avsedd för blommor. 7. Mellaneuropeisk stad. 9. Med barnasinnets kvar. 11. Vanlig term i handelslivet. 14. Material för stickning. 16. Enklare ädelsten. 17. Öftast häftigt och hastigt övergående. 19. Yttersta dagen. 21. Österlandets son. 22. Mest för de kungliga. 24. Huvuddel hos många djur. 30. Äro de som ej kunna dra jämnt. 31. Ett osynligt ting som vi alla äga. 33. Är ständigt på jakt. 34. Innebär minskning. 36. Bindande ord. 37. För odling. 38. Skiljer ägorna. 41. Yr lek. 43. Term ur geometrien.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan i n:r 49".

Lösning.

Kryssordstävlan i n:r 44. Vågräta ord: 1. Gränna. 6. Skäppa. 10. Tior. 11. Korr. 12. Betalt. 14. Ultimo. 17. Eli. 18. Fal. 19. Tak. 20. Ugglas. 22. Fra. 23. Ekarna. 24. Effekt. 25. Kummel. 29. Vätgas. 33. Åbo. 34. Roder. 35. Era. 36. Rår. 37. Not. 38. Etiska. 41. Pedant. 44. Atos. 45. Ekon. 46. Annon. 47. Rostat. — **Lodräta ord:** 2. Ättika. 3. Nia. 4. Nol. 5. Artiga. 6. Skulle. 7. Kol. 8. Art. 9. Priffe. 12. Bete. 13. Elak. 15. Mark. 16. Olat. 20. Under. 21. Affär. 25. Käre. 26. Ubåt. 27. Morian. 28. Lotass. 29. Vesper. 30. Genant. 31. Aron. 32. Satt. 39. Sto. 40. Kon. 42. Eko. 43. Dos. — **Pristagarna, Ingrid Krippel, Hälsingborg, och kamrer Harald Regnell, Västervik, erhålla vardera kr. 15: 10.** Pristagarna i föregående Kryssordstävlan (n:r 43) voro Ruth Berg, Hornsgatan 29 D, Stockholm och fru M. Högberg, Alvesta. Prisen uppgingo till kr. 16: 90 vardera.

*Strumpan tunn och kjolen kort —
mina damer glöm ej bort
att Ni lätt förkylda bliva
när Ni uti blåsten kliva
men om blott Ni Tulo tar
Ni ett skydd för hälsan har.*

Tulo
DEN LILLE
HALSLÅKÄREN

A.-B. Förenade Chokladfabr. Sthlm.

Pr ask 25 öre

BONNIERS

ÖNSKEBÖCKERNA
Bibliotek för ungdom.
Speciellt för pojkar:

Vägsamma yrken av Cleveland Moffet. 3: 25.

Tredje styrman av Percy Westerman.
Aristodemos av Caroline Dale-Snedeker.

Skolpojstens egen verkstad.
Kraftmaskiner — en bok för pojkar av Carl Skånberg.

Speciellt för flickor:
Lillan av Bertha Holst. Inb. 2: 75.
Peik och När Peik skulle göra lyckan av Barbra Ring. Inb. 2: 75.

BILDERBÖCKER
Tuttans och Puttes äventyr av Mollie Faustman. Färgglada teckningar på vers. 3: 25.

Månseman och Buster Bill. Teckningar av Birgitta Lillichöök. Text av Margit Ekegårdh. Inb. 2: 25.

Snipp, Snapp, Snurr och de röda skorna av Maj Lindman. 3: 50.

BONNIERS SMABARNSBÖCKER
Bullerbasius av Zacharias Topelius. Inb. 0: 90.

Gossen som ville ha pannkaka, av Anna Wahlenberg. Inb. 0: 90.
Lilla Rödluvan. Inb. 0: 90.

UNGDOMSBÖCKER
På hundsläde genom Kamtchatka av Sten Bergman. Ny, tillökad upplaga. Rikt illustr. 5: —, inb. 5: 75.

Karoliners ättlingar av P. Nyström. Rikt illustrerad. Inb.

Bland lejon och noshörningar av Gunnar Sandberg. Med illustrationer. Inb.

Den unge experimentatorn. Av Raymond Fischer. Inb. 6: —.

Snöpåls. En vildmarkens rovridare av Georg Dahl. Med teckningar av Stig Sandberg. 3: 75.

Svenska folksagor utgivna av Gurli Linder. Inb. 3: 75.

Familjen Himmelstjärna och Sidensvahniska bolaget av Toini Topelius. Inb. 3: 75.

Drakarnas bok. Sagor av E. Nesbit. Med illustrationer. Inb. 4: 25.

**AVLÄGSNAR HÅR SOM
GENOM ETT TROLLSLAG.**

Behagligare än depilatorer.
Bättre än rakapparater.

Intill dess att Veet crème upptäcktes, måste damerna tillgripa rakning och obehagliga depilatorer för att avlägsna generande hårväxt. Men genom att håret avskäres med en rakapparat blir det tätare och tjockare, på samma sätt som avputsning stimulerar växtligheten hos en häck. Såväl rakapparater som vanliga depilatorer borttaga håret endast på huden, medan Veet smälter bort håret under dessamma. Under de senaste fyra åren hava millioner damer och flickor funnit, att Veet är den verkliga lösningen på det invecklade problemet att bli kvitt en generande hårväxt. Denna parfymerade, sammetslena crème är färdig för omedelbart bruk. Ni stryker på den direkt från tuben, väntar några minuter, sköljer av och håret har försvunnit! Tillfredsställande resultat garanteras. Veet kostar kr. 1: 75 och kr. 3: 25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörskor, parfymaffärer, kemikaliehandlare, apotek etc. Enqvist, Holme & Co. A/B, Vasagatan 15—17, Stockholm. **Varning:** Tillbakavisa efteranmärningar eller dåliga ersättningar för Veet. Namnet Veet är Eder garanti för belånenhet.

VEET

Avlägsnar hår som genom ett trollslag.

Iduns korrespondensklubb.

En enkel, mycket allmoglig kvinna spörjer härmed om någon genom brevväxling vill slå in en färgränd i hennes rätt så grå vardagsvärld, där de flesta trådarna heta arbete och små omsorger.

Novembergrätt.

"Les beaux pays."

En serie volymer, som säkert kommer att bli både eftersökt och älskad, särskilt av alla beresta och reslystna svenskar är "Les beaux pays", utgiven av J. Rey, Grenoble. Det är en ren njutning att taga i sin hand dessa läckra volymer med det förtjusande titelbladet, de härliga illustrationerna — i djuptryck med tonfärg — och den intressanta, litterärt hållna texten. Här har man i själva verket allt vad man behöver för att sätta sig in i de länders eller städers historia och kultur, som man vill besöka. Vilken skillnad mellan att studera torra resehandböcker och att fördjupa sig i dessa levande, ofta impulsivt givna bilder från åtskilliga av Europas vackraste och mest intressanta platser, exempelvis Rom, Venedig, Florens Italienska sjöområdet, Alperna, Belgien. Illustrationsmaterialet är valt med mycken omsorg, det är ej blott de kända, mondäna turiststråterna vi få slå in på, utan "les petits sentiers", ofta okända för turisterna, möta oss här mångstades med sin friska grönska och idylliska ro. Då härtill kommer, att dessa volymer — häftade — endast betinga ett pris av 5 kr. och inbunda i det läckraste halvfranska band 8 kr., har under tecknad ej kunnat låta bli att fästa Idunläsarnas uppmärksamhet på dem. De utgöra en mycket vacker julgåva. Det är emellertid här i Stockholm endast ett par boklädor bl. dem Sjövalvs, Drottning. 86, som införskrivit hela serien. Alldeles nyligen ha på Wahlström & Widstrands förlag utkommit översättningar av "Rom" och "Venedig", men priset på den svenska upplagan ställer sig — och måste ju ställa sig — betydligt högre.

Marie Louise Gagner.

Hagb. Isberg: En bok för mor och hennes små.

Illustr. av Annicka Lindeberg. Häft. 4:75, Svenska Kyrkans Diakonistyrelsens Bokförlag.

Det är inte så lätt bibringa små barn den första religiösa undervisningen på ett rätt sätt. Även om modersinstinkten — det blir ju i allmänhet mödrarnas sak — härvidlag ofta leder rätt och barnen av naturen ha sinne för religion, är det dock en god sak att kunna rådföra sig med någon som alldeles särskilt studerat barna-

Radioaktivt vatten

erhålles bekvämast och billigast genom förhyrning av våra Radeliumelement, aktiverande 25,000—500,000 voltenheter. Kontroll: Thor Ekecrantz, prof. John Rosengren, leg. läk. Prospekt kostnadsfritt.

A.-B. Radeliumelement Radioaktiva vatten,

Humlegårdsgatan 29, Sthlm. Tel. 38 13. Firman grundad 1909.

Som en dans i rosen-
sengård är det, när
luften är fylld av
doften från

»4711».

Flaskor i olika prislägen: exempelvis
Kr. 1:-, 1:25, 2:-, 2:50, 3:25 och 4:75.
Korgflätade och slipade flaskor upp till
Kr. 48:- pr flaska.

Tillbakavisa efterapningarna.

No. 4711. Eau de Cologne

själen och förstätt att tillgodogöra sig en mångårig erfarenhet. Kyrkoherde Isberg i Mamö, sedan länge känd som en framstående predikant och författare för barn, har genom ovanstående bok velat giva mödrar till 4—8 års barn en handledning och hjälp vid den tidiga religiösa undervisningen, en hjälp, som många mödrar och uppfostrare utan tvivel skola bli honom tacksamma för. I bokens första del, "Barnen i Skogstorpet", framställas en del religiösa sanningar i berättelseform. Man kommer här mer än en gång att tänka på den hittills uppnådde mästaren, Zackarias Topelius, "Läsning för barn", som redan för ett femtiotal år sedan på diktens väg lärde barnen praktisk kristendom. Här finnes något av samma friskhet och samma trånvaro av alla pjollrighet och överandlighet. Andra delen innehåller valda berättelser ur Jesu liv, så vitt möjligt framställda med bibelns ord men ändå tillgängliga även för mindre barn. Urvalet synes vara mycket gott. Ett stort antal illustrationer av Annicka Lindeberg ökar bokens värde. De äro i allmänhet vackra och tilltalande för barnafantasien — den på omslaget hör kanske till de mindre lyckade. Musikbilagan, där Emil Nord-

ström och Herman Åkerberg tonsatt de i förra delen inströdda små dikterna, är i sig själv en liten skatt med sina vackra, lätt-sjungna melodier. Priset 4:75 för häftat exemplar är mycket lågt i förhållande till omfång och utstyrelse. Vi tro att ingen mor skall ångra att hon köper denna vackra bok åt sina små.

Vid hovet och på adelsgodsen i 1700-talets Sverige av Nils Erdman, Wahlström och Widstrands förlag. 8:75. En synnerligen värdefull och därefter mycket roande serie skildringar från Gustaf den tredje galanta hov. Livet på de stora godsen under 1700-talet beskrives också livligt

SOM MAN BÄDDAR
FÅR MAN LIGGA

SÄNGKLÄDERNA

äro de enda sängkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt

Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjäderrenseri.
GÖTEBORG.
Grundad 1881.

Erhålles i varje världsorörd sängkläders-affär.

och man får en god föreställning om hur svenska adeln dåtidligdags framlevde sin tillvaro. Hovdamernas fåfänga och toalettbeskympelse belyses av bl. a. följande provbit: "Lyxen börjar bli så ytterlig att man aldrig hört maken. Nu är gärdet helt och hållet uppgivet och kvinnorna äro värre än någonsin. En ny färg kallad "sjuk loppa" (puce malade) har blivit modär. Den är mörkbrun och ganska vacker. Kvinnorna bära juveler på skor, som kallas "Kom hit och se". Eva Löwen har lancerat "le rouge". Nöjd med segern förklarar hon att det är hon som bestämmer modet — hela världen apar efter henne! Det enda som grumlar glädjen är att alla tack vare det röda nu äro lika vackra så att hon nu ej mer är den vackraste." Många andra smådrag belysa det dagliga livet i en tid då man ej kände till värmeledning. Då t. ex. grevinnan Ekeblads broder greve Horn kom till Stockholm bodde han hos Ekeblads. De logerade alla tre i samma rum, Ekeblads sängkammare, blott för att spara på bränslet.

Boken som är 388 sidor stark blir en utmärkt presentbok till julläsning åt alla älskare av memoarlitteratur.

Elektriska

tvättmaskinen

G. R. S.

giver en väl in-

skött tvätt.

Demonstreras hos

Noréns Elektriska Affär,
Klarabergsgat. 29, Stockholm. ☎

Romantikens kungsväg av Richard Halliburton. Geber. 6:50.

"Romantik — se där vad jag ästundade. Jag hungrade efter havets, de främmande hamnarnas, de främmande leendenas romantik. Jag ville stiga ombord på första bästa skepp och segla ästad, kanske till Kina, kanske till Spanien, kanske till Söderhavets öarna, och där skulle jag dagen lång ej göra annat än dåsa och latas på vägsköldstrand.

Bort med mössa och mantel, overalls på och i väg till New York, fast besluten att ge mig ut till sjöss som vanlig lättmatros för om masten, att samvetsgrant ge mig i kast med all den romantik jag drömt."

Det är en ung Princetonstudent i U. S. A. som med dessa ord motiverar den nära två år långa och äventyrliga resa jorden runt vars slutresultat blivit den synnerligen njutningsrika bok som nu föreligger i översättning. Mr. Halliburton föresätter sig att skåda överhuvud taget allt som han tycker vara värt att se på vår jord och han fullföljer sitt beslut med ungdomligt oförfärad energi och ett gott humör som tar läsaren liksom det stämt dem han mött under resan till den levnadsfriska studentens fördel. Han bestiger Matterhorn, studerar romantiska franska städer, upplever äventyr i Spanien, kliver upp på pyramidernas topp, skjuter tigrar i Indien, besöker sällsamma ruinstäder i Kambodja, gör en tripp till Java, och så styr han kosan hem över Kina och Japan, aldrig som en vanlig turist utan förjämnan kämpande med svårigheter, dem han dock klarar med samma strålande lynne och pojkaktiga oförvägenhet. Men så får han också se åtskilligt mer än resenärer i allmänhet. Bl. a. gör han besök i en av världens underligaste huvudstäder Leh, som ligger avskild från världen i landet Ladakh på tibetanska sidan av Himalayaberget. Det lär vara det enda land i världen där en kvinna har flera män och hur denna polyandri ter sig beskriver han så:

En Ladakhkvinnas borde tänka sig för tvenne gånger innan hon knyter hymens band, ty hon äktar ej blott sina föräldrars hjärtans utvalda, men också alla hans bröder. Generationens erfarenhet har visserligen lärt kvinnorna att behandla tre eller fyra äkta män, men har hon att göra med sex eller flere bröder måste det gestaltas sig svårt att hedra och lyda så många på samma gång. Omständigheterna motverka emellertid uppkomsten av ett otal herrar i huset, ty den äldsta brodern är i verkligheten allenarådande och hans vilja är lag. Han är laglig fader till alla barn och ansvarig för deras fortkomst. Trots sina många män är hustrun ofta lämnad helt åt sig själv, ty Ladakh-männen ha vanligen sin verksamhet utom hemmet. Då en äkta man återvänder hem lämnar han sina skor på tröskeln — en varning till de rivaliserande männen att hålla sig borta — och endast äldsta brodern, vars skor äro okränkbara, vågar rubba dem. In- tet under att man ser så få barn. Men kanske är det bäst så, ty

Träffas Ni av ryggs-kott

är Ni hjälplös som ett barn. Ni kvider under häftiga smärtor vid minsta rörelse och är tacksam att få intaga sängen.

Mot denna akuta form av muskelreumatism finnes i Globoid ett medel, som förmår skänka lindring och befrielse utan att på minsta sätt skada. Här ligger dess förtrede framför andra smärtstillande medel.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter à ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 o. 1:25 pr flask.

man måste vara ett klokt barn för att känna sin egen far — i Ladakh.

Vad man förresten vet litet om sin värld visar denna bok bäst. Hur många känna exempelvis till österns Venedig, Srinagar eller Kharbarpasset där kanske Indiens öde en gång avgöres. Enbart av detta skäl kan man rekommendera boken som är en av de mest underhållande reseskildringar man läst på länge.

Des Espérances vals av Birger Landewall har utkommit på Svala och Söderlunds förlag.

Våra Livsmedel och deras förvaring av Lorenz Rasmuson, Wahlström och Widstrands Förlag. Pris för 2 delar 10 kr.

Boken ger en ingående kännedom om våra livsmedel, deras sammansättning, förvaring och be- redning.

Studiet av boken kan anbefallas inte bara åt fackmän inom vår livsmedelsindustri utan även åt den enskilde och därigenom ävä- gabra ett planmässigt inköp av födoämnen med den för våra måltider lämpligaste sammansät- ningen av kalorier.

Adolf Erik Nordenskiöld, en levnadsbeskrivning av Sven He- din. Bonnier. 15 kr. Ett ståtligt äreminne över en av Sveriges äd- laste söner, rest av en man som själv skrivit sitt namn med den äran i våra forsknings bragd- rika historia. Denna volym bör finnas i varje kulturellt intresserat svenskt hem. Den märkliga skildringen om nordostpassagen skall aldrig upphöra att locka lä- sare så länge dädslust och seg be- slutsamhet höra till de prisvärda manliga dygderna.

Männen från havet. En berättelse om Färöarna av Harry Blomberg. Med vignetter av R. Mellström. Wahlström & Wid- strand. Kr. 4:50.

Harry Blomberg fick med sin bok om Island rykte som en för- träfflig reseskildrare. Sin Islands- färd har han låtit följas av ett besök på Färöarna, som lämnat honom stoff till en fängslande berättelse, vari vardagslivet på de avlägsna klippöarna i Atlanten skildras. Det är fiske, fågelfänge och valfångst, ett hårt liv i en karg natur. Författaren ger i be- rättelsens gång vederhäftiga och detaljrika bilder av land och folk, bruk och näringar.

Rannveigs äktenskap, roman av Einar H. Kvaran, Oskar Eklunds förlag, kr. 3:75. I serien Rann- veigs saga av den kände isländ- ske författaren Einar H. Kvaran har nu utkommit Rannveigs äk- tenskap, som utgör en direkt fort- sättning på den till förra julen ut- komna Rannveigs ungdom. Vän- nerna till Kvarans alltför litet be- aktade författarskap skola med nöje återknyta bekantskap med hans nya arbete.

Farfars fästmansbrev samman- satta av Ture Nerman. Med vig-

Flyglar - Pianon

**Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Laubger & Gloss**

Billigaste priser och bästa avb.-villkor
Edert gamla tages i byte.
Illustrationer o. pris gratis på begäran
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel,
Norrköping.

Clara Ekströms Optiska Magasin

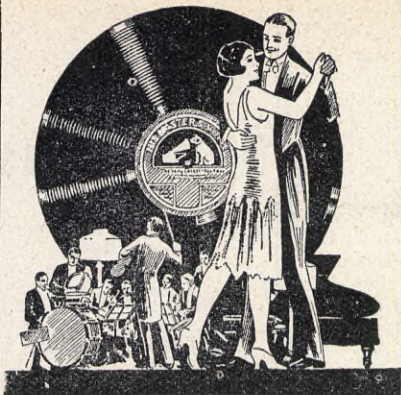
Jakobstorg 3, Stockholm.
Etablerad 1872.

Tel. 45 21 Norr 128 30

Väl sorterat lager av:

Glasögon, Pincenez, Lorgnetter,
Prisma-, Teater- och Marinkikare,
Barometrar, Termometrar.

Reparationer utföras skyndsamt.

Nu när DANS I HEMMET är så på modet, bör Ni alltid ha i minne att
världens bästa dansmusik
är att finna å världsmärket

"Husbondens Röst" - "His Master's Voice"

Om Ni ej redan har en Grammophon så bör Ni höra

DEN NYA "HUSBONDENS RÖST"

Den är underbar!

Inget annat musikinstrument kan skänka Eder samma nöje, ty DEN NYA
"HUSBONDENS RÖST" öppnar för Eder hela musikkulturen —
från klassisk opera till modern dans — och skänker

Eder detta i ett återgivande, som i avseende å *tonens fyllighet och skönhet, klang-
färgernas äkthet och skiftningsrikedom* ger oemotståndlig illusion av originalprestation.

Demonstreras gärna utan köptvång.

Synnerligen lätta betalningsvillkor.

"HUSBONDENS RÖST" — "HIS MASTER'S VOICE"

KUNGSGATAN 4, STOCKHOLM

Ombud på alla större platser Sverige runt.

Rena porer — hudens hälsa.

"Efter sex veckors användande av Elf-
ströms Svavel-Tjärtvål REPORIA har jag
erhållit en härlig, frisk och klar hy. Jag kan
endast säga: 'Just den tvålen, ingen annan.
Mätte den bli känd i alla svenska hem!'"

Nellie Johnsson

Heleneborgsgat. 7, Stockholm."

Slutad är dagen,

sönnen och vilan vänta. Ni har ännu en plikt mot Er själv.
Er hud kräver sin regelbundna vård med vatten och REPORIA
Svavel-Tjärtvål.

Reporia-tvälen har blivit en favorit, ej minst inom damvärld-
den. Dess milda lödder, som bjuder huden, dess porer och cel-
ler på utsökta, aromatiska substanser ur svavel och tjära, har
i tusen och åter tusen fall visat sig vara den vackra hyns
säkraste vän och främjare.

Tillverkningen står
under kontroll av
prof. i kemi vid
Uppsala universitet
L. Ramberg. Säljes
överallt å 1 kr. pr
st. — extra storl.
(för badet) kr. 1: 50
pr st.

Begär icke en svavel-
tjärtvål; begär alltid
Reporia Svavel-
Tjärtvål. Undvik
okontrollerade och
vilseledande efterap-
ningar som kunna
fördärva Eder hy.

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische
Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för vär-
delösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt av-
föring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar.
Lätt att använda. Fås på alla apotek.

När Ni önskar att vara den vackraste.

"Och nu till dans"

Hon vet, att hon ser bra ut ... Ingenting väcker så säkert beundran som en vacker hy. Regelbundna anletsdrag är icke var kvinnas givet. Men en ren och felfri hy kan envar ernå. Det är en fullkomlighet, som följer med bruket av Pond's två Creamer.

Tusentals kvinnor, däribland många av våra vackraste skådespelerskor, förhöja sin skönhet och charme genom systematiskt följa av dessa två regler: Vid varje lämpligt tillfälle på dagen en pensling med Pond's Vanishing Cream för att skydda hyn mot väder och vind, regn och rusk; varje afton vid sängdags en grundlig tvättning av huden med Pond's Cold Cream. Tillämpa detta dagligen, och Ni skall förvärva en ny charme den attraktion, som en ren, klar och strålande hy alltid oemotståndligt utövar.

Pond's
Vanishing & Cold
Creams

Pond's Vanishing Cream og Pond's Cold Cream

fås överallt i burkar å Kr. 2.50 och 5.00 samt i tuber å Kr. 1.00 och 2.00.

GRATIS PROVER.

Mot insändande av 20 öre i frimärken til porto och emballage sända vi Eder gratis provtuber av både Cold Cream og Vanishing Cream.

Gäller i en vecka räknat från d. 12/26.

POND's Generalagentur, Pilestr. 19-25 Köpenhamn K.

netter av Einar Nerman. Lindblads förlag. Kr. 3:75. Boken innehåller en samling brev som ge en god kulturhistorisk bild av hur man för hundra år sedan leyde inom det prästerliga ståndet här i landet. Breven äro särdeles intressanta och ge värdefullt tillskott till memoarlitteraturen.

Skuggan, detektivroman av S. A. Duse. Ahlén & Akerlund. Kr. 5:50. Den nya romanens omslag visar att författaren redan har bakom sig en produktion av elva böcker i denna genre. Det förefaller som en avmattning inträtt i produktionen, ty nu ifrågasvarande arbete är betydligt svagt såväl ifråga om intrig som karaktärsteckning. Man får hoppas att författaren ger sig tillräcklig tid till dess han kan skicka ut en roman fullt i nivå med dem som förskaffat honom namn som en av våra bättre äventyrsförfattare.

"På bygader, kungsvägar och stadsgator" är titeln på en ny samling kulturhistoriska skildringar av Theodor Tufvesson. Liksom det sistnämnda är även detta arbete illustrerat med klippta silhuetter av konstnären Oscar Antonsson. Framtidens bokförlag kr. 6:—.

Carl Grimbergs Världshistoria har med sin första del nu utkommit på Norstedts förlag. Alla vänner av Grimbergs svenska historia återknyta med nöje bekantskapen med författaren då han nu utvidgar området för sina skildringar. D:r Grimbergs kunniga, livfulla och roande berättarkonst förnekar sig icke heller här. Boken bör med sitt facila pris kr. 6:50 för 540 sidor och talrika illustrationer bli julklapps-boken i varje hem, eftersom den passar lika väl för alla åldrar och är en prydnad för bokhyllan. En eloge som författaren i sitt föreltal ger förlaget är lika ovanlig som sympatisk.

Carl Ankarcrona:

När jag ser tillbaka.

Översten och Kommendanten i Stockholm berättar här om sina barndomsminnen, om kamratlivet vid regementena i Uppsala, Östersund, Halmstad, Stockholm samt om gamle kungen och hans tid — med smittande Ankarcronskt humör.

Uno Brander:

Hov och societet.

Sveriges främsta namn för 100 år sedan i intim och uddig skildring.

Ragnar Sjöberg:

Mrs Fitzherbert och Georg IV.

Den största, i sitt förlopp ofta drastiska hovskandalen i 1700-talets England — en mycket rolig kulturskildring.

Clara Tschudi:

Bismarck och hans hustru.

Ett idealäkenskap på samhällets höjder — en fin, ofta rörande roman ur livet.

Rikt illustrerade å kr. 7:50.

LARS HÖKERBERGS FORLAG

Nyhetslistan

Julhelg

för svenska hem. 100 sidor. Häft. 1:75, inb. 3:75.

Julboken 1926

254 sidor. Häft. 2:75, inb. 3:75.

Granen och Stjärnan

9:e årg. 40 öre.

Pojkboken 1926

119 sidor. Häft. 1:—, inb. 1:75.

Samtliga rikt illustrerade.

Anna Alm:

I Torstuna prästgård

En prästsläkts historia. Illustr. Häft. 2:75, inb. 3:75.

Magda Bergquist:

Det var en gång en konung

Sagor. Omslag i tre färger samt illustr. av Ottilia Adelborg. Ny upplaga. Häft. 3:75, inb. 4:75.

Gunnar Brundin:

Ernst Heuman, Biskop av Tranquebar

Illustr. Häft. 2:25, inb. 3:25.

Alfr. Elmladh:

Ur en gammal kyrkoherdes gömmor

Dikt och verklighet på vers och prosa. Häft. 3:75, inb. 4:75.

H. B. Hammar:

Gottfrid Billing

Skolmannen—Kyrkomannen—Statsmannen. Kr. 2:50.

Helene Hörlyck:

Eldvattnet

Berättelse från Afrika. Illustr. Häft. 2:50, inb. 3:50.

Hagbard Isberg:

En bok för mor och hennes små

Med 8 färgbilder och många illustr. av Annicka Lindeberg. Häft. 4:75, inb. 5:75, lärtsband 6:25.

Emil Liedgren:

Svensk psalm och andlig visa

Svensk psalmhistoria. Häft. 12:—, inb. 14:—.

H. Martensen-Larsen:

Om döden och de döda

Del II av det bekanta arbetet. Häft. 6:75, inb. 8:—.

Anna Olsson:

En prärieunges funderingar

Illustr. Ny upplaga. Häft. 2:50, inb. 3:50.

*

Icke förgäves

Ur en ung flickas andliga liv. Förord av Kyrkoh. Karl Ekman. Häft. 1:50, inb. 2:25.

*

Illustrerad Julkatalog 1926 gratis

*

I varje bokhandel

SVENSKA KYRKANS DIAKONISTYRELSESBOKFÖRLAG

"En riktig julbok"

Ernst Högman

Syskonen Frödelius

Bo Bergman skriver i D. N.:

"Ernst Högman berättar jämnt och klart, i en flytande episk stil av god smak. Han gör oss bra bekanta med sina människor. — Han har behållit sin receptivitet frisk både i hjärtat och ögonen. Det innebär inte något konstnärligt nedsättande att kalla Syskonen Frödelius en god familjeläsning. Det betyder i detta fall bara att boken inte vänder sig till någon speciell publik, utan till litet var som har sinne för sund och naturligt livsskildring."

Carl Svenson-Graner i Sv. D.:

"— det må redan från början betonas, att denna roman är en mycket angenäm bekantskap att göra. Den är fängslande som människoskildring, och den omsorg, med vilken den skrivits, är av mera ovanligt slag. — Det är en riktig julbok, och säkert skall den vinna många tacksamma läsare."

Gustaf Ullman i Sydsv. Dagbl.:

"— en ovanligt välskriven bok. Den bjuder verkligen angenäm läsning. Friskt och övertygande målar förf. den mellansvenska landsorten och Mälarskapskap. — Från det stockholmskt borgerliga och artistiska hemlivet ger förf. lika äkta som älskvärda interiörer med små ansatser till nyckelroman — men av det skandalfria slaget. Och, som sagt, när han målar skärgårdssommaren, får hans skildring en personlig värme, en konstnärlig fulltonighet, som ovillkorligen tjusar. Då blir den klarsynta tidskrönikören även en lycklig hembygdspöet."

GEBERS

Julgåvan.

De kristna hemmens jultidning. 20:de årgången. Pris Kr. 1:75.

Omslag i 6 färger litografiskt tryck. Innehåll i 2 färger med talrika illustrationer och vignetter av konstnärerna Folke Hoving och Viggo Bang.

Teol. D:r Oscar Bensow skriver om Julgåvan:

"Denna Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens i så hög grad populära julpublikation framträder i år i sin 20:de årgång. Den har många präktiga företredare, men förlag och redaktion sätta uppenbarligen sin ära i att varje år söka åstadkomma något om möjligt ännu bättre. De äro ock att lyckönska till att i år hava vunnit ett utomordentligt gott resultat såväl med avseende på den typografiska utstyrelsen som innehållets gedigenhet och den omväxlande stilen i de olika bidragen."

Två vägar

av Joseph Hocking. Översättning från engelskan av E. Willén. Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens Bokförlag. 366 sidor. Häft. kr. 6:50, klotb. 8:—.

"De båda huvudpersonerna i boken, ett par tvillingbröder, representera var sin olika åskådning, och därför gestalta sig också deras liv mycket olika. Den intressanta framställningen av deras levnadsöden går i själva verket ut på att visa, att det är den osjälviska kärlekens väg, som är den rätta."

E. Sillén i Urnebladet.

E. V. Fosterlands-Stiftelsens Bokförlag STOCKHOLM 3.

Köp

Gislaveds GALOSCHER!

I parti hos

Akt.-Bol. Nordisk Skoindustri, Stockholm. R. T. 338 96.

ENDAST DET BÄSTA

är gott nog för

BARN OCH UNGDOM

framförallt när det gäller
litteratur.

Välj därför bland nedanstående
nyheter för hösten:

Lövängen

Av Jeanna Oterdahl. Häft.
kr. 2:—, inb. 2:75.

Nallas saga

En sann björnshistoria från
1860-talet. Berättad av
Märta Tamm-Götlind. Med
bilder av Annie Bergman.
Häft. kr. 3:—, inb. 3:75.

Östansol och morgonvind

Av Maria Olofsson. Häft.
2:25, inb. 3 kr.

Drömspelet

Sånger och visor ur Lind-
blads Läroböcker och and-
ra samlingar, tonsatta av
Hugo Sanner. Häft. 2:—
kr., inb. 2:75.

Fyra försvunna pojkar

Berättelse av Stefan Frem-
ling. Häft. 1 kr. inb. 1:75.

Äventyrslysten och pank

Av Gustaf Lous Mohr.
Häft. 3 kr., inb. 4 kr.

Kari Kvällsvard

Av Gabriel Scott. (Ingår i
serien Blå Böckerna) Häft.
3 kr., eleg. klotb. 4:50.

De gamla sagorna

Valda och översatta ur
Ludwig Bechsteins "Mär-
chenbuch" av Gurli Abra-
hamsson. Med teckningar
av Ludvig Richter. (In-
går i serien Blå Böcker-
na) Häft. 3:50, elegant
klotband 5 kronor.

I alla boklädor.

LINDBLADS FÖRLAG
UPPSALA

Senaste boknyheter!

Erhållas i alla boklädor

På bygader, kungsvägar och stadsgator (6:—)

Kulturskildringar av Theodor
Tufvesson, ill. med ett 40-tal
klippta silhuetter av d:r Oscar
Antonsson.

Hemfolk och Orsmän (3:50)

Berättelser av Sven Henning.

Di å Vi (2:50)

Dikter på skänemål av Nils
Ludvig Olsson.

Väl Vågat (3:—)

Novell och skiss av Carl Da-
ning.

Proletärnoveller del 1-2 (3:50 pr del)

Av Martin Andersen Nexö.

Lisbet på Jarnfjäll, ny uppl. (4:—)

Av Johan Falkberget.

A.-B. Framtidens Bokförlag, Malmö

SVERIGES KRISTLIGA
STUDENTRÖRELSES FÖRLAGS

Nyheter

Människan och Gud.

Tankar om religionen. Av
J. A. Eklund. 2 delar. Del II
nyutkommen. Pr del kr. 3:25.

Den ryska kyrkan un- der bolsjevikkväldet.

Av Hj. Holmquist. Kr. 1:25.

Etiska grundfrågor.

Av Anders Nygren. Kr.
4:—.

Uppsala Kristliga Stu- dentförbund. 1901-1926.

En minneskrift. Illustr.
Kr. 4:25.

För Kristen tro.

Skrifter tillägnade Ernst
Kjelberg på hans 70-årsdag
den 19 maj 1926. Med por-
trätt. Kr. 5:75.

Modern religionspsykologi:

Skriftserie utgiven av Docent
Efraim Briem, Lund.

I. Religionspsykologi i över- siktlig framställning.

Av Robert H. Thouless.
Häft. kr. 5:50, inb. kr. 6:50.

II. Mystik i Österland och Västerland. I. Indien.

Av Vilh. Grönbech. Häft.
kr. 6:—, inb. kr. 7:—.

III. De stora väckelserörel- serna.

En historisk och psykologisk
framställning. Av J. P. Bang.
Häft. kr. 5:50, inb. kr. 6:50.

IV. Mystikens psykologi.

Besatthet och inspiration. Av
Tor Andræ. Häft. kr. 11:—,
inb. kr. 13:—. Ut kommer till
jul.

I varje bokhandel.

Två aktuella böcker för och om kvinnorna:

Arnold Bennett:

Våra kvinnor sådana de äro.

(Kr. 4:75, inb. 6:25.)

Om Bennett skriver Elin Brandell
(Regan i D. N.):
Han har ett härligt sunt för-
nuft.

Och Vera von Kræmer (i Sthlms-
Tidn.):

Han håller med kvinnorna
om vad de anse vara "de slut-
giltiga livsvärdena" och för
det har han tusende kvinnors
håpna, befriade tack.

Emily Lutgens:

Framtidens mödrar.

(Kr. 3:25, inb. 4:75.)

Om denna märkliga bok skriver
E. T. (i Gbg's Handelst.):

Hur man än vill ställa sig
till hennes upfattning av da-
gens frågor måste man värmas
av hennes stora ädelmodiga
syn på tingen, hennes mod och
takt att behandla ömtåliga äm-
nen.

Hovmanicuristen

JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder till-
fredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Martin Andersen Nexö har un-
der titeln "Proletärnoveller" sam-
lat en stor del av sin produktion
och förlaget utsänder i dagarna
första och andra samlingarna i
vackra och tilltalande volymer,
den första som fortsättning på de
beundrade spanska skildringarna
"Soldagar", som utgavs på vårt
språk i fjöl.

Av Johan Falkbergets "Lisbet
på Jarnfjäll" förekommer en an-
dra upplaga i ny översättning, vil-
ken senare kommer att följas av
författarens samlade noveller och
ny upplaga av "Brännoffer", som
länge varti slutsåld.

FRÅGOR OCH SVAR!

Ondulering.

Fråga: Kan Idun ge mig något
råd hur jag skall få ondulering-
svågor i håret utan att använda
varm tång?

Svar: Det finns nu mer flera
sätt att ondulera håret på kall väg.
Med papiljotter, med vattenondul-
ering — man lägger håret i vågor
under ett nät under torkningen
efter champoneringen — och med
den s. k. "Onda metoden", en
lockapparat, som vackert ondule-
rar håret på kall väg. Se f. ö.
Iduns annonsspalter.

Fråga: Låt oss i Idun få vet-
skap om till vad de förra Decem-
ber omtalade passermaskinerna —
som sattes på köttkvarnen — kun-
na användas till. Här efter an-
onsen inköpta 15-kronors ma-
skin vill ej alls göra sin plikt.

Gammal prenumerant.

Svar: De kunna användas till
allt, som skall passeras, såsom pu-
réer, färser, fruktmos m. m., men
massan skall naturligtvis vara kokt
förut som när man passerar på
andra sätt. Om det ej går på er
maskin, kan det bero på att ni
kanske ej tagit bort de lösa delar-
na vid mynningen av köttkvarnen,
innan ni påskruvar passermaski-
nen, eller att den tunna fjädern
eller kniven inuti densamma kom-
mit i olag. Bäst är att vända er
till affären, där ni köpt den dyra
maskinen och be dem se, om den
på något sätt är felaktig.

Jordgubbsland, hushållshandskar
m. m.

Fråga: 1) Finns i någon av
Skånes städer någon hudläkare,
som smärtfritt avlägsnar generan-
de hårväxt å överläppen?

2) Hur skall ett jordgubbsland
skötas? Hur ofta skall "utlöpar-
na" bortskäras?

3) Är det bra att täcka värväx-
ter med tång?

VIRA EKLUND Pastor Gabriel

En skärgårdsroman.

Häft. kr. 4:50.

J. A. GÖTH Bössor och met- krokar

Häft. kr. 3:75.

ASTRID FORSBERG Det berättas

Illustr. av Gösta Bohm.

Häft. kr. 3:50.

Nu utkomna i bokhandeln.

Oskar Eklunds Bokförlag, A/B

AA

Est
Sjost

Hushållsvågar

Äro de enda absolut tillförlitliga.

I hemmet äro de en oundgänglig hjälp vid kontroll av gjorda inköp, vid matlagning etc. Lindells hushållsvågar äro utan fjädur och kuggrörelse, och de enda vågar vars utslag äro beroende av varans placering på skålen. Se till att den våg Ni köper är pryddig, hållbar och tillförlitlig, se till att Ni får en från

LINDELLS VÅGFABRIKS A.-B., Jönköping.

Kunna erhållas i varje välsorterad järn- och bosättningsaffär.

Sakna Edra tänder den naturliga vitheten

kunna de snart återfå sitt vackra
utseende genom den nya metoden.

FÖREFALLA Edra tänder
mörka, betyder det ej att de av
naturen äro det. Ni kan snabbt
återskänka dem deras vackra
naturliga vithet och glans.
Tandläkevetenskapen har
nämligen gjort en del betydelse-
fulla rön, som resulterat i en ny
metod för behandling av tänder
och tandkött.

Denna metod är baserad på
helt nya principer. På några få
dagar kan Ni förbättra hela
munnens utseende.

**Det är endast en beläggning.
Enbart borstning räcker ej.**

För Ni tungan över tänderna
känner Ni beläggningen — en
klibbig, svåravlägsnad hinna,
som döljer tändernas skönhet
och missfärgar dem.

Med vanliga metoder kan man
ej framgångsrikt motarbeta den.
Det är härpå det beror att Edra
tänder sakna den naturliga, strå-
lande vitheten.

Avlägsna beläggningen — re-
sultatet kommer att förvåna

Eder. Den döljer deras skönhet
— precis som smuts på elfenben.

De flesta sjukdomar i tänder-
na och tandköttet uppkomma
på grund av beläggningen. Den
klibbar sig fast vid tänderna,
smyger sig in i sprickor och för-
djupningar, där den kvarstannar.
Där alstras millioner baciller,
som förstöra såväl tänder som
tandkött. I förening med vinsten
äro de huvudorsaken till
pyorrhe.

Pröva den nya metoden.

I den nya tandpastan Pepsodent
har tandläkevetenskapen
upptäckt effektiva medel för be-
läggningens motarbetande. De-
ras verkan baserar sig därpå att
de koagulera och avlägsna den
samt göra tandköttet fastare.

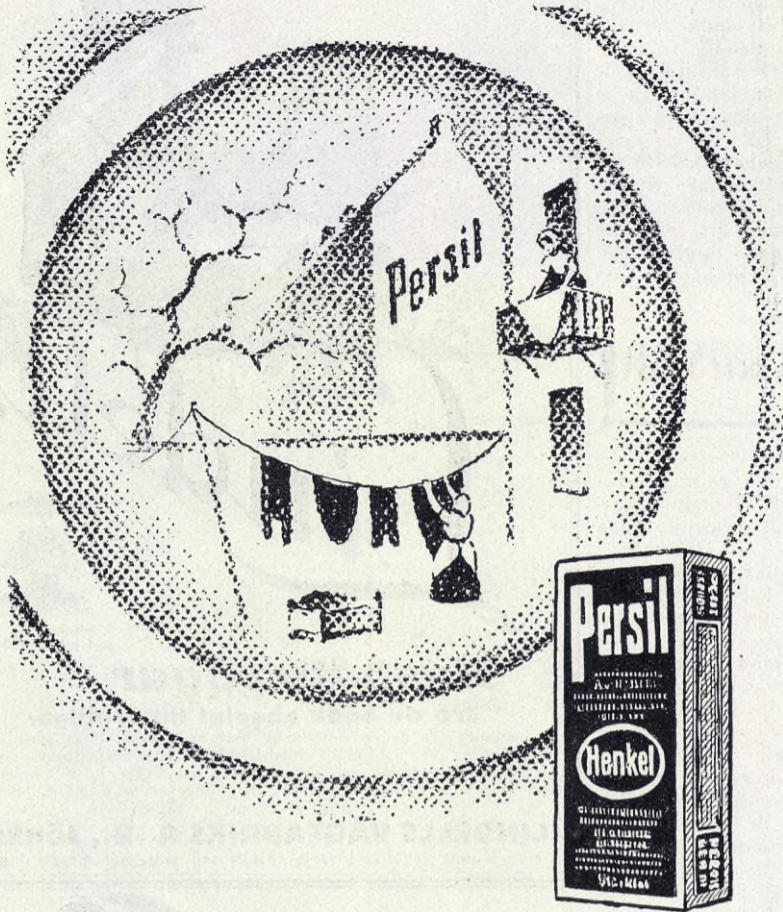
Försök Pepsodent.

Några dagars användning
kommer att förvåna Eder. Ni
är skyldig Eder själv rena, friska
tänder. Skaffa Eder en tub
Pepsodent idag!

MÄRKE
Pepsodent
VARU-

Den nya epokgörande tandpastan.

Generalagenter för Sverige: Eneqvist, Holme & Co. A.-B., Stockholm.
1951

Tvättning av kulörta yllejumpers

Ylleplaggens tid är inne, och damernas kulörta yllejumpers komma åter till heders.

Viktigt vid dessa plaggs behandling är ofta återkommande tvättning, ty hårt smutsade måste de gnuggas, varvid yllet uppruggas och blir mindre vackert.

Men ännu viktigare är att tvätta dem rätt, att använda Persil, som ej krymper ylle eller skadar färgerna utan gör ylle som nytt igen.

Den tvätten riktigt sköta vill brukar aldrig annat än

Persil

Pris 50 öre pr paket.

Henkel Kemiskt Tekniskt Aktiebolag, Stockholm.

Vid tvättning av kulörta yllejumpers tag till 5 liter vatten en struken matsked Persil. Utrör noga Persilen i en kopp kallt vatten och slå sedan lösningen i väl handvarmt vatten. Plagget doppas ned och vattnet urklämms utan gnuggning eller urvridning. Efter tvättningen skölj i svag Persil-lösning (en struken tesked till 5 liter vatten). Kvarvarande fuktighet avlägsnas genom att försiktigt inlinda plagget i dukar. Vänd till sist ut och in på det samma och sträck det på bräda att torka, dock ej i för stark sol eller värme.

4) Har använt flere par hushållshandskar av gummi, men de gå alltför snart sönder. Undrar hur länge de brukar hålla för andra, som använder dylika?

5) Önskade veta något om författaren Frank Heller.

Frågande.

Svar: 1) Med all sannolikhet i Malmö eller Lund.

2) Ett jordgubbsland skall vara väl berett före planteringen, men första gången bör ske på våren. Plantorna sätts i en liten fördjupning, emedan de höja sig och då lätt torka bort. Första sommaren böra plantorna ej få bära frukt utan alla blomstänglar bortskäras. Även alla revor bortskäras de första åren. Tredje året lämnas revorna kvar för att astra nya plantor, som användas till nyplantering på senhösten. De gamla plantorna kasseras efter 5 år. — På våren uppluckras landet och kväve- och fosforsyrehaltiga gödningsämnen nedskyfflas mellan plantorna. Under torra somrar grundlig vattning, isynnerhet före blomningen.

3) Kan i detta fall ersätta granris.

4) Hushållshandskar av gummi hålla inte länge. Man kan köpa gummityg att laga dem med.

5) Författaren skriver under antaget namn; heter i verkligheten Serner och skriver detektivromaner.

Målning på pergamentpapper.

Fråga: Jag vore mycket tacksam att snarast möjligt få noggrann upplysning om, hur man målar s. k. pergamentskärmar.

1) Hur ritpapperet prepareras till pergamentpapper?

2) Om temperafärger skola användas? I så fall vad har man allt att iakttaga vid målning med dessa? Vilket förtunningsmedel?

3) Hur skall man göra för att få bottenfärgen på skärmen vackert flammig?

Prenumerant i 20 år.

Svar: Som frågan aldeles nyligen blivit behandlad i n:r 48, svar till *Gammal prenumerant*, och därefter i n:r 36, svar till *Prenumerant*, be vi er ta dessa svar i betraktande.

BREVLÅDA

Mångårig prenumerant på *Idun* torde uppgiva namn och adress.

Lucks
"Anna-Ask"
fina
konfektyrer
våg. 400 gram
kr. 2.50 st.
PERCY F. LUCK & Co.

BELYSNINGS-ARMATUR
Konstnärlig
Elegant
ASEA
Klarabergsgat. 21. Stockholm
Göteborg, Norrköping, Umeå, Östersund.

Hushållshandskar
6-6½-7-7½-8
2: 50 paret, extra tjocka
3: — paret. Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toaletto- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.
Gratis katalog.
CITY.
Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

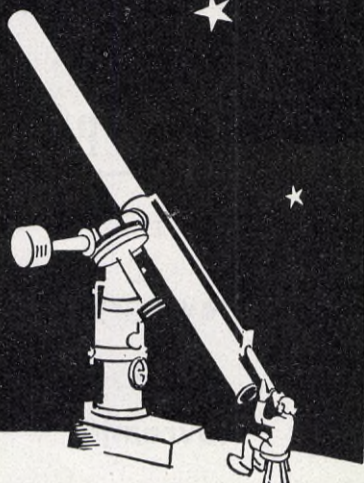
Slå in julklapparna med **S. B. A. BINDGARN**

Smakfulla färger. Jämnt. Starkt. Drygt. Förpackat i elegant nysthållare av kartong. Till salu i varje välsorterad affär. Smetfria klädsträck, även flätade, Packlinor och alla slags Repvaror.

"Att döma av det strålände ljuset tycks dom även på Mars använda

PHILIPS LAMPOR"

PHILIPS

Friskt mod på livets bana

och en frisk och stark kropp att möta svårigheterna med är en god gåva. Varje mor bör göra vad hon kan för sitt barn i detta avseende. Vitaminerna, både de växtbefordrande och de, som skydda mot engelska sjukan, förefinnas i den mest koncentrerade form i

Hydroxylfri Torskleverolja

från Peter Möller A/S, Oslo,

som är en enastående produkt, fri från den vanliga fiskleveroljans obehagliga smak och lukt, lätt att taga för alla och i stånd att snabbt och säkert återskänka hälsa och krafter såväl åt barn som äldre. Peter Möllers Hydroxylfria Torskleverolja produceras i firmans etablissemang vid Lofoten endast av utsorterad, ren torsklever efter speciell, hydroxylfri metod. Råvaran och den sakkunniga, omsorgsfulla behandlingen giva varan dess utomordentliga kvalitet.

Obs.! Vår Hydroxylfria Torskleverolja levereras på originalflaskor, tappade hos oss. Vi garanterar innehållet, endast när flaskan är försedd med vidstående garantimärke. 22 Guldmaljer och 2 Grand Prix. Vitaminkontrollerad.

Garantimärke.

YARDLEY'S Old English LAVENDER SOAP

EN utsökt tvålprodukt, som i över ett århundrade använts av alla dem, som hava stora anspråk på en förnäm tvål.

Dess behagliga lödder föryngrar och förskönar hyn samt efterlämnar en angenäm doft av äkta lavendel.

Pris pr tvål kr. 1:50.

YARDLEY & CO. LTD., LONDON, W. I.

Generalagentur för Sverige:

AKTIEBOLAGET PARFYMERI R. BARLACH, STOCKHOLM 1.

DET ÄR LÄTTARE ÄN MAN TROR.

Vad då? Jo, att göra en bananrätt. Bananer är frukt och mat, sätt fram en skål, och — det är serverat. Vill man ha något riktigt extra men ändå lättlagat, gör man en bananrätt med ledning av vår nya receptsamling. Fyll i kupongen! Men märk, att recepten utarbetats på

SE, SÅ ENKELT
DET ÄR ATT LAGA
EN BANANRÄTT!

Nya recept från
A.-B. BANAN-KOMPANIET.

JAMAICA- BANANER

från

A.-B. BANAN-
KOMPANIET

V. g. posta denna
kupong omedelbart.

A/B Banan-Kom-
paniet, Stockholm.

Sänd mig gratis
i ex. av Eder nya
illustrerade recept-
samling: "Se, så
enkelt det är..."

Namn:

Adress:

Min handlande är:

Gata:

ger Viking-glans åt spisen och osar ej. Blanka spisen medan den är varm, ej het. Viking Ugnsvärta är, kort sagt, ett Vikingfabrikat!

Prisnedsättning!

Gyllenhammars
 PATENTERADE
HAVREPREPARATER

1/1	»	paket Havregryn	85
1/2	»	D:o	50
1/1	»	Havremjöl	1.40
1/2	»	D:o	85
1/1	»	Havre-Must	1.35
1/2	»	D:o	80

Finnes i alla finare affärer.

Generalagentur:
A.-B. HALFDAN BURMAN,
 Stockholm.

MAZETTI

ÖGON-CACAO